

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

ÎN ACEST NUMĂR:

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Profilul
unei
generații

de
SERGHEI GHERASIMOV

(pag. 3-a)

Două schițe:

- Fetita
- O mamă plină de talente

de LEONID LENCI

(pag. 8-a)

JUDECATĂ TIMPULUI

Fiecare eveniment din viața publică internațională de astăzi, chiar de mai mică importanță ori mai puțin luat în seamă de opinia publică mondială, vedește în mod necesar două moduri de abordare a problemelor, de situație față de ele, care depășesc sfera lor fatal limitată, pentru a îmbrăca o valoare generală și a se ridica adesea la rangul de simbol. Cu atât mai mult e adevărat acest lucru când cele două sisteme în care e împărțită lumea trebuie să ia atitudine față de o problemă majoră a vremii noastre.

Iată Congo-ul.

Logica implacabilă a istoriei leagă S.U.A., Anglia și Franța, de pildă, în același lanț de complicități cu colonialiștii belgieni urșiți evident de poporul congolez și le face să se discrediteze, o dată mai mult, împreună cu ei în ochii popoarelor coloniale ori foste coloniale. În timp ce însăși natura statului sovietic îngăduie acestuia să fie mereu în pas cu vremea, să poată lua partea tuturor cauzelor generoase, să fie un izvor de speranță pentru toți cei asupriți, pentru toți cei ce-și sfarmă lanțurile.

Odată cu încercările de a lichida cu ajutorul forței țării republică africană, prietenii gîtuitorilor poporului congolez ar dori s-o sugrume și economic, înfometînd populația. Uniunea Sovietică socotește, însă, că datoria fiecărui stat căruia îi sînt scumpe idealurile libertății, independenței naționale a popoarelor este de a ajuta Republica Congo și din punct de vedere economic.

Deunăzi a aterizat în Congo o mină de aviatori sovietici. Cu avioane rapide „Il-18” ei au dus poporului congolez primul transport de alimente, apoi U.R.S.S. a expedit spre țărmurile tinerei republici africane un vas cu griu, zahăr, conserve de lapte.

Acum trei-patru zile opinia publică internațională a aflat că guvernul U.R.S.S. e gata să ofere Congo-ului ajutor economic și tehnic. De asemenea, așa cum a arătat unui corespondent al ziarului „Pravda” N. I. Cikalenko, membru al prezidiului Uniunii Societăților de Cruce roșie și Semilună roșie din U.R.S.S., în curînd vor fi puși la dispoziția Republicii Congo 20 de medici sovietici. În acest grup vor intra specialiști experimentați în chirurgie, în tratarea bolilor infecțioase și de copii. Toți medicii sînt oameni cu experiență, excelenți cunoscători ai profesiei lor. Ei vor putea aplica ultimele realizări ale medicinei sovietice. Societățile de Cruce roșie și Semilună roșie sovietice le asigură instrumentarul necesar și o cantitate îndestulătoare de medicamente. Medicii sovietici vor fi însoțiți de 7 traducători, ceea ce-i va ajuta ca imediat ce vor sosi în Congo să-și poată începe activitatea.

Sînt fapte care, împreună cu multe altele, sînt consemnate și bine reținute de conștiința popoarelor lumii.

Fapte care-i încredințează încă o dată pe cei care, pe toate paralelele și meridianele globului vor să-și clădească o viață nouă, că Uniunea Sovietică le poate da ajutor și este gata să li-l dea.

Încît nu-i, desigur, un simplu joc al hazardului că tot zilele acestea s-a anunțat că pentru cele 500 de înscrieri cit va putea primi Universitatea popoarelor în primul ei an de activitate, s-au primit 25.000 de cereri din Asia, Africa și America latină. Pe cînd în S.U.A. studenții negri sînt bătuți și umiliți, în cazul cînd sînt primiți în cîte o universitate, în Algeria sînt împușcați, în Rhodezia arestați...

Vremea noastră e astfel un mare judecător, ale cărui sentințe nu vor fi în nici un caz pe placul celor ce ar dori să-i pună befe în roate.

Ion Manu

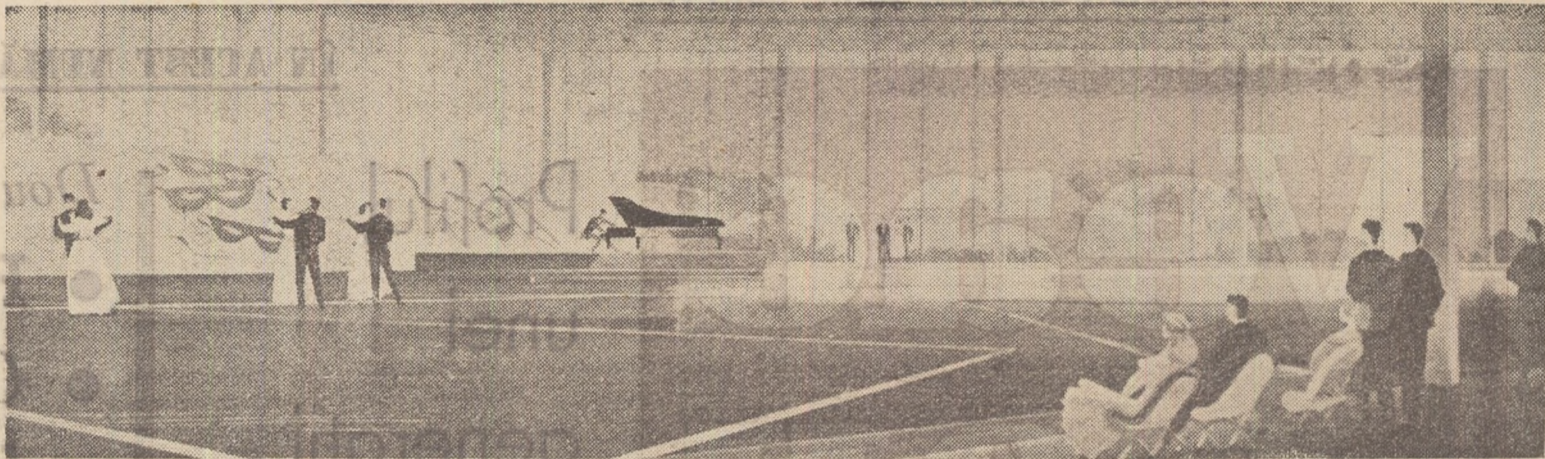
Actrița Liudmila Krilova, (în filmul „Katia, Katiușa”)

Anul XVI — 5 august 1960

12 PAGINI, 1 LEU

31
(803)

breve literar

Interiorul noii săli de dans pentru 1.400 persoane din parcul „Ermitaj” — Moscova (proiect).

Un caz de brigandaj literar

La mijlocul lunii iulie, autoritățile polițienești din Lyon au confiscat o carte publicată de editura Emmanuel Witte sub titlul „Steaua roșie în ceață” și semnată cu numele unui tânăr și talentat scriitor sovietic: Anatoli Kuznețov. Era vorba de o traducere trunchiată și falsificată în scopuri vădit provocatoare a unei cărți destul de recente a scriitorului, apărută în Uniunea Sovietică sub titlul „Urmarea legendei”. Sezistată de scriitorul sovietic, care a încredințat apărarea intereselor sale avocaților Maurice Garçon, de la Academia franceză, Ambre și Reynaud, din baroul lionez, justiția franceză urmează să-și spună cuvântul.

Dar să vedem cum s-au petrecut lucrurile. În nuvela lui, despre care am amintit mai sus, A. Kuznețov a închinat un imn de slavă cuceririi Siberiei, drumului greu dar măreț al tineretului ce pășeste astăzi pe căi nebătătorite nicicând de înaintași, căutând și descoperind noi și autentice valori morale. Așa cum a arătat chiar scriitorul, într-un articol publicat în „Literaturnaja gazeta”:

„Eu vorbesc în cartea mea despre greutățile care-i pindesc pe tinerii cuceritori ai Siberiei. Am ales cu bună știință ca erou principal un tânăr „mijlociu”, cu slăbiciunile și îndoielile lui, fără nici o predispoziție deosebită pentru eroism, dar înzestrat cu o calitate absolut necesară: cinstea față de el și față de ceilalți. El înfruntă dificultățile, învinge îndoielile și frica și vede deschizându-i-se în față bucurii pe care nu le pot simți nici măcar în vis cei care-și clădesc viața pe vechile canoane.

Oamenii făuresc cu minile lor minunății care fac ca legendele antice să capete o continuare în timp. Se naște o nouă concepție despre fericire, se ivește o nouă morală”.

Având înaintea-i dar această nuvelă, care s-a bucurat de o bună primire din partea criticii și a cititorilor sovietici, cum a procedat falsificatorul? A luat cartea, a lăsat deoparte pur și simplu câteva capitole, a tradus restul în așa fel încât o seamă de pasaje au fost accentuate iar altele estompate, a însoțit totul de o prefață mincinoasă și calomnioasă, a lipit o copertă înfă-

șind o stea roșie îndărătul unui gard de sîrmă ghimpată, a scormit un titlu stupid menit să facă senzație și a pretins că scriitorul sovietic îl caută pe dumnezeu. „Fără s-o știe” și l-a conjurat să se închine nu în fața stelei roșii ci a „aceleia de la Betleem”!

Siberia de astăzi este o regiune cu orașe mari și moderne, cu uzine gigantice, cu cele mai mari centrale electrice din lume, cu păduri seculare de nepătruns, cu bogate pămînturi ce mai așteaptă încă să fie valorificate, cu fabuloase bogății ale subsolului, a țară de construcții grandioase. În acest continent în grabnică și continuă prefăcere, învingînd adesea greutăți pe care numai oameni luminați de floarea idealului comunist le pot birui, milioane de tineri sovietici construiesc o lume nouă pentru om și un om nou pentru această lume.

E un lucru pe care pigmei și încă pigmei exocri ca alde Paul Chaleil, autorul falsului de la Lyon, nu-l vor putea niciodată înțelege, chiar dacă ar voi s-o facă.

D. H.

Scrisoare din Leningrad

În căutarea unor eroi din vremea noastră

al teatrului i s-a și dat porecla de „atelier de foc”, căci fiecare piesă nouă este larg dezbătută de un consiliu artistic, care ajută autorul să dea piesei forma definitivă. La secretariatul literar se adună anual un adevărat torent de piese, care ating uneori cifra record de 400. Fiește, numai o mică parte din ele vor vedea lumina rampei. Căci nu-i de fel ușor să scrii o comedie. Iar spectatorul sovietic e foarte exigent. El vine la teatru nu numai ca să se amuze de situațiile hazlie, ci așteaptă de la acțiunea fiecărui spectacol un anumit conținut de idei, un

răspuns la problemele ce-l preocupă în munca și în viața personală.

Pornind de la premiza că autorii neprofesioniști, care trăiesc în cloocul vieții contemporane pot aduce pe scenă teme interesante, menite să pasioneze cercurile cele mai largi de spectatori, colectivul teatrului se ocupă cu deosebită atenție de tinerii dramaturgi. În noianul de manuscrise depozitate la secretariatul literar se descoperă uneori lucrări valoroase sau... promițătoare. Trebuie să fii perspicace, să știi să selecționezi.

În repertoriul Teatrului de comedie ea și în cel al multor teatre sovietice și străine figurează de la o vreme comedia „Fotoliul nr. 16” de Dmitri Ugrumov. Locul acțiunii este... chiar teatrul. Subiectul piesei e de alt fel bine cunoscut. E povestea unui fotoliu rezervat reprezentantului unui for regional — „șeful” — ale cărui reacții la diversele momente ale spec-

tacolului sînt urmărite cu neobosită perseverență de către directorul teatrului. Din întâmplare, la unul din spectacolele fotoliului e ocupat de un spectator obișnuit, pe care directorul îl identifică însă, potrivit obiceiului, cu „șeful”. De aci o serie de confuzii...

Dmitri Ugrumov, autorul piesei, lucrează la Teatrul de stradă. „Fotoliul nr. 16” e prima sa încercare. Inițial, nu era decît un vodevil într-un act, cam incoerent, trenînd cantinuu din cauza abundenței unor scene ce nu aveau decît tangențial legătură cu acțiunea principală. Cu toate acestea, conducerea teatrului a știut să vadă în vodevilul lui Ugrumov „simburele” unei viitoare comedii și, în consecință, l-a ajutat pe autor să elimine tot ce era de prisos și să dezvolte piesa pe o linie armonioasă. La Teatrul de comedie i se mai spune și astăzi lui Ugrumov „prima rîndunică”. Foarte curînd, celei dinții rîndunici i-au urmat altele. Comedia „Scurtă convorbire”, de pildă, se numără acum printre piesele cele mai îndrăgite de tineret. Puțini spectatori știu însă că autoarea ei, Valentina Levidova, e o tinăra juristă care pînă la această piesă n-a avut nici o legătură cu teatrul. Eroina piesei e o proaspătă absolventă a școlii medii; aflată în pragul vieții. Fata comite multe greșeli, se pomenește adesea în situații hazlie și uneori în momente dramatice. Iar piesa își are și ea povestea ei. În parte hazlie, în parte dramatică. Cu Valentina Levidova a discutat însuși regizorul Akimov:

— Din piesa dumitale se pot face două piese — a arătat autoarei cu sinceritatea-i caracteristică regizorul — și, pe deasupra, fiecare dintre ele ține de un alt gen: una e comedie, cealaltă, melodramă. Cred că a doua ar trebui eliminată total.

Tinăra autoare îl asculta din ce în ce mai enervată.

— E tot ce aveți de spus? Ii spri

● Cunoscutul pictor sovietic Vladimir Serov, președintele conducerii Uniunii artiștilor plastici din R.S.F.S.R., autorul valoroaselor lucrări „V. I. Lenin proclamă Puterea sovietică”, „Decretul despre pace”, „Asaltul Palatului de iarnă” etc., a implinit 50 de ani.

● Anul acesta, în colecția „Viața oamenilor celebri” publicată de editura „Tinăra gardă”, vor apărea 40 de noi lucrări printre care „Nekrasov” de V. Jdanov, „Levilan” de S. Prorokov, „Balzac” de S. Zweig, biografia lui Simon Bolivar etc.

● Revista sovietică „Drujba narodov” a instituit premiile anuale care vor fi decernate autorilor celor mai bune versuri și schițe pe teme de actualitate.

Nu de mult, premiul I a fost atribuit scriitorului eston Juhani Smuul pentru notele sale de călătorie „În ghețurile Antarcticii”, iar două premii doi Norei Adamian pentru povestirea „Clupera albă” și scriitorului tătar Rafail Tukvatulin pentru schița „Compoziție”.

● La Chișinău a avut loc tradiționala conferință a istoricilor literari din sudul U.R.S.S. care se ocupă cu studiul operei lui Pușkin. La conferință au participat și savanții din Moscova și Leningrad. Începînd din anul 1954, aceste conferințe se țin alternativ la Chișinău și Odesa.

Nikolai Akimov

E un lucru știut că la Teatrul de comedie din Leningrad află aproape în fiecare seară invariabilul anunț: „Azi nu mai sînt bilete”. Căci leningrădenii sînt literalmente îndrăgostiți de acest teatru, a cărui clădire e totuși mai puțin impunătoare decît a altor instituții similare, construite de arhitecți cu renume. Spectatorii vin aici cu plăcere. Pe cei mai mulți îi atrage mai cu seamă maniera originală a montărilor regizorului Nikolai Akimov. Dar marele succes al teatrului își găsește explicația și în repertoriul extrem de interesant, caracterizat prin spectacole de strictă actualitate. Iubitorii de teatru se înțilnesc aici cu eroi ai zilelor noastre, ale căror destine și preocupări le sînt foarte apropiate.

Colectivul Teatrului de comedie este recunoscut ca un exemplu în materie de descoperire și lansare a tinerilor autori. De altfel, secretariatul literar

dînsa. Nu mai sînt în stare să schimb nimic, dați-mi manuscrisul!

După cum se vede, munca cu autorii, chiar cu cei mai tineri, e o treabă extrem de delicată. Trebuie să te înarmezi pe răbdare, să le acorzi solicițudinea pe care o acorzi de obicei copiilor... În ciuda reacției de moment, Valentina Levidova și-a refăcut piesa, iar acum, eroina ei, Lialka cea plină de viață, cucerește mii de spectatori.

În ultima vreme, în jurul teatrului s-a format o adevărată pleiadă de tineri autori grupați într-un cenacul literar, oameni talentați, de cele mai diferite profesii. La discutarea fiecărei piese noi participă întregul colectiv. Membrii cenacului asistă la repetiții, la spectacole. Se poate afirma că Teatrul de comedie și-a format în adevăratul înțeles al cuvîntului „oamenii săi”, partizanii săi înflăcărați. Printre ei se află și cele două prietene Mira Smirnova și Margarita Kraindel, activiste culturale la un club muncitoresc. Piesa lor „Patru sub același acoperiș” a fost unul din succesele stagiunii.

Asta nu înseamnă firește că toate creațiile tinerilor dramaturgi se bucură de succes... Există și piese slabe, care trebuiesc transformate radical. Dar autorii lor sînt pasionați de teatru și hotărîți să lucreze ericîit pentru reușită. Ceea ce-i esențial.

E. Doroșinskaia

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 19.03.10.

ABONAMENTE: pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an 40 lei.

INTRE OM ȘI MAȘINĂ

La Vinnița (R.S.S. Ucraineană) s-a deschis recent o tabără internațională a tineretului.

Serghei Gherasimov:

PROFILUL UNEI GENERAȚII

La Gurzuf (Crimeea) și-a încheiat lucrările primul Seminar internațional de vară organizat în Uniunea Sovietică. 150 de tineri din diverse țări s-au adunat aici într-o clădire modernă așezată pe malul mării.

Despre ce au discutat studenții? Două rapoarte au suscitât mai cu seamă discuții aprinse. Cel dintâi a fost intitulat: „Studenții și cultura mondială”, al doilea, „Studenții și dezarmarea”.

Studenții și cultura. Chiar mie mi-a revenit sarcina să deschid discuția pe această temă și cititorii vor înțelege că nu mi-a fost prea ușor. Într-adevăr, subiectul e mai mult decât vast.

E interesant de semnalat că dezbaterile s-au angajat dintru început chiar în jurul noțiunii de cultură. Uneori, ele s-au ridicat la nivelul unor adevărate generalizări. Alteori, au luat o întorsătură dintre cele mai neașteptate. Un francez foarte tânăr a insistat, de pildă să se adopte următoarea formulă: „Cultura este ceea ce rămâne după ce-ai uitat tot ce-ai învățat”.

Formularea a stîrnit îndată discuții și riposte îndrjite.

Trebuie să vezi ochii participanților în timpul aprinselor dezbateri: ochi albaștri, cenușii, căprui ori foarte negri (trebuie să spun că ochii negri erau totuși în majoritate, dat fiind că cei mai mulți studenți erau din țările Asiei, Africii și din sudul Europei) — trebuia să vezi cum le străluceau ochii, cum încruntau frunțile, cum ridicau brațele cînd dezbaterile deveneau mai animată...

Studenții englezi și americani au trebuit să facă față situațiilor celor mai dificile. Cu o sinceritate juvenilă, uitînd de orice protocol diplomatic, reprezentanții țărilor care și-au cucerit independența sau care se mai află încă sub dominația colonială, cereau socoteală „reprezentanților” puterilor imperialiste. Enumerînd umilințele suferite, își strîngeau pumnii puternici, loveau cu ei în masă și adresau colegilor albi reproșuri dureroase pentru toate suferințele îndurate de atîtea generații. Iar studenții veniți de la Oxford sau de la Universitatea din Princeton trebuiau să răspundă. Și ei urcau curajoși la tribună, încercînd să găsească o poziție justă în această discuție atît de complicată și atît de importantă.

Un tânăr american, cu miini lungi de adolescent și capul mare sprijinit pe un git firav de copil, a declarat emoționat:

— Ne acuzați că răspundim în toată lumea coca-cola și rock-n-roll-ul. Dar numai un naiv poate să afirme că asta-i cultura americană. Trebuie să vorbești în cunoștință de cauză și să judeci conținutul și profunzimea culturii noastre naționale după vorbe goale, reclame turistice și publicitatea din ziare.

Drept răspuns s-a ridicat o adevărată pădure de miini, cerînd cuvîntul. Președintele șovăia. În cele din urmă a dat cuvîntul unui student din Irak.

— Sintem de acord — a început acesta să vorbească și îndată liniștea a cuprins din nou sala — nu ne indoim că aveți o cultură adevărată. Dar de ce o țineți ascunsă și nouă nu ne rezervați decât chewing-gum și rock-n-roll?

Dar adevărul e adevăr și lupta este luptă. Sub ochii noștri am văzut născîndu-se un fenomen remarcabil. Noi gînduri, noi idei și aprecieri veneau să spulbere concepțiile învechite. Si n-are prea mare importanță dacă concluziile n-au fost trase pe loc ci vor veni mai tirziu. Esențialul e că sămînța a fost aruncată. Și, negreșit, ea va da roade.

Comunitatea de vederi. O doreau, oare, toți participanții? Este evident că încă nu. Din acest punct de vedere, discuția purtată între reprezentanții Republicii Federale Germane și cei ai Republicii Democrate Germane s-a dovedit a fi extrem de semnificativă. Trebuie să arătăm că disputa a fost inegală, că ea a arătat limpede cită bogăție morală conferă omului știința marxist-leninistă.

Cu microfonul în mînă, un tânăr din R.D.G., plînd și cu înfățișare modestă, și-a expus calm și precis punctul de vedere asupra perspectivelor culturii contemporane, pe care o vedea întemeiată, în primul rînd, pe apărarea demnității umane, pe dreptul la munca liberă.

Cuvîntarea lui a fost primită de asistență mai mult decît cu simpatie.

Deodată s-a ridicat o mînă. Cereza cuvîntul reprezentantului R.F.G.

— Spuneți-mi, a întrebat el, toată lumea gîndește așa în Germania centrală?

— Înainte de a vă răspunde, a replicat reprezentantul R.D.G., aș vrea să fac cîteva precizări. Știu că în Germania occidentală obișnuieți să numiți republica noastră Germania centrală. Fără îndoială, în felul acesta vreți să subliniați caracterul nedeterminat și temporar al frontierelor noastre. Pot să vă asigur, însă, că generația mea învață altfel geografia. Noi știm prea bine că țara noastră nu e Germania centrală și că, dincolo de ea, în Răsărit, se află Polonia și Cehoslovacia.

A urmat un răspuns cit se poate de calm, subliniat de o furtună de aplauze. Priveam fața tînrului format de noua societate germană de după război. Eram desigur obișnuieți ca în germanii din Republica Democrată să vedem prieteni și tovarăși în lupta gigantică pe care lumea nouă o poartă fără răgaz. Dar în tînrul acela erau trăsături care personificau cu o vigoare neobișnuită forța nouă care a crescut pe ruinele ultimului război. O forță care nu numai că respinge războiul, ci înțelege adevărată menire a omului, care luptă pentru apărarea păcii și a dreptății. Și era emoționant să vezi cum, după această intervenție, toată lumea vroia să-l cunoască mai bine, să-i strîngă mîna.

Cînd la tribună au urcat profesori celebri, personalități marcante ale științei sovietice contemporane, cînd Dmitri Kabolevski și-a rostit în fața studenților discursul lui viu, arzător, sala s-a transformat într-un adevărat amfiteatru.

Conferința profesorului Kuprianov a fost întîmpinată cu ovaii. Apoi a început să plouă cu întrebări. Cineva l-a întrebat pe profesor care e punctul lui de vedere în legătură cu părerea, foarte răspîndită în Occident, că știința medicală sovietică ar fi rămas în urmă cu 30 de ani. Dar, înainte ca profesorul Kuprianov să apuce să răspundă, nenumărate miini s-au ridicat iar un francez, fără să mai ceară aprobarea președintelui și uitînd probabil că pentru a putea fi auzit trebuia să vorbească la microfon, a strigat în limba lui:

— Nu există asemenea păreri în Occident! E o minciună!

Toată lumea l-a înțeles și l-a aplaudat.

Sosiți la Gurzuf pentru a împărtăși tineretului din experiența noastră profesională și de viață, am plecat îmbogății cu sentimentul că lumea e pe calea cea bună, o cale care nu-i totuși deloc ușoară. Milioane și milioane de oameni, formați în condiții de mediu profund diferite, deprind tot mai mult gustul contactelor directe, vii. Cuceriiți de ideea apărării păcii, ei descoperă un nou sens vechii pusă în slujba intereselor societății.

În literatura științifico-fantastică, problemele automatizării sînt înfățișate adesea sub un aspect grotesc: triumful automatizării va da naștere unei lumi de roboți, al căror creier, mare ca dimensiune, dar sărac în înțelepciune, s-ar autodirija complet, amenințînd cu dispariția speciei umane. Și, pînă la urmă, roboții, lipsiți de umanitate, ar ajunge să se extermine între ei, iar rațlunea ar dispărea odată cu ultimul mecanism de acest fel...

În realitate, problemele raporturilor dintre om și mașină în procesul modern al automatizării sînt cu totul altele. Recentul Congres internațional de comandă automată care a avut loc la Moscova, cu participarea a 1.200 savanți din 30 de țări ale lumii, a pus în centrul atenției sale raporturile dintre umanitate și noile mașini.

Producția industrială cunoaște în epoca noastră o extraordinară complicare a proceselor tehnologice. Resursele materiale folosite în asemenea activități au devenit uriașe. De aceea, se impune tot mai stringent necesitatea dirijării și controlului automat, atît al proceselor tehnologice executate de om și de mașini, cît și al diferitelor faze din activitatea economică în general. Automatizarea reprezintă pîrgălia cea mai puternică pentru creșterea productivității muncii și este deci o condiție indispensabilă a progresului social.

În timp ce în țările capitaliste introducerea automatizării pe scară largă este strîns corelată cu pericolul supraproducției și al șomajului, care însoțesc ca un spectru modul de producție capitalist, în condițiile orînduirii socialiste automatizarea reprezintă un puternic stimulent pentru ridicarea nivelului material și intelectual al muncitorilor. În acest cadru, lîmțele dintre munca intelectuală și cea manuală devin tot mai puțin vizibile. Conducerea instalațiilor automate cere o creștere substanțială a nivelului de cultură. Strungul cu acțiune programată va lucra cu atît mai bine cu cît va primi spre rezolvare, din partea omului, o problemă de înaltă înțelegere logică și calificată formulată. Dezvoltarea gîndirii logice a omului în contact strîns cu mașina, care este creația sa, e una din perspectivele cele mai interesante ale automatizării.

Umanizarea sau dezumanizarea omului — iată alternativa pe care o deschide folosirea automatizării în societatea modernă. Folosirea tehnicilor de către burghezie a avut, chiar de la început, efecte monstruoase de subordonare a omului față de mașină, iar în ultimul timp a prilejuit o accentuare a supraproducției și șomajului, amenințînd existența a milioane de oameni.

Socialismul exclude asemenea consecințe nefaste. În interesanta sa comunicare ținută la Congresul internațional de comandă automată, acad. Trapeznikov indică felul principal urmărit de statul sovietic prin dezvoltarea și extinderea automatizării. Acesta este înlocuirea omului de către mașină în toate muncile grele sau periculoase, atît fizice cît și intelectuale, astfel încît atenția omului să se poată concentra asupra lui însuși, pentru realizarea propriei sale fericiri, obținută printr-o activitate creatoare.

Înlocuirea treptată a muncii umane de către mașini în domeniul dintre cele mai diverse este determinată de cîteva condiții principale. Astfel, într-o serie de ramuri industriale unde mecanizarea complexă progresează cu pași repezi, viteza de lucru a agregatelor întrece cu mult viteza normală a reacțiilor organice, în special a celor care se petrec în creier, și ca atare funcționarea mașinilor nu mai poate fi urmărită de om. O serie de ramuri industriale, ca producerea energiei atomice, unele ramuri ale industriei chimice și de extracție sînt nocive pentru sănătatea omului. În sfîrșit, după cum arăta într-o comunicare recentă acad. S. L. Sobolev, unul din ciberneticienii sovietici de renume, în activitatea intelectuală volumul de muncă grea, necreatoare, crește pe măsura progresului științific. Această muncă poate s-o execute cu succes memoria mecanică a mașinilor, care poate fi utilizată pentru calcul, fișare, bibliografie și traducere a unui material imens. Într-adevăr, sub anumite aspecte, memoria mașinilor este mai sigură decît memoria umană. Mașina poate să opereze simultan cu toată bogăția de informație pe care a acumulat-o, în timp ce omul nu actualizează în judecățile sale decît un număr limitat, strict selectiv, de date. În această direcție practica a depășit chiar și cele mai îndrăznețe așteptări. Într-adevăr, pînă încă nu de mult, unii erau sceptici în privința viitorului mașinilor de calcul electronice. Însuși Norbert Wiener, fondatorul ciberneticii, se îndoaia acum cîțiva ani că vor putea fi produse mașini electronice de tradus. Între om și robot pare că se desfășoară o întrecere. Pe măsură ce o anumită formă a activității intelectuale este înțeleasă în mecanismul ei și „formalizată” (exprimată în formule și simboluri matematice) apare și posibilitatea construirii unui robot care să o imite.

Există însă un domeniu care rămîne străin oricărei formalizări și nu poate fi reprodus sau imitat cu ajutorul mașinilor decît cel mult în aparență manifestărilor sale exterioare; acesta este domeniul valorilor morale și estetice. Muzica electronică, de pildă, poate semăna formal cu compozițiile unor autori clasici, dar în realitate nici nu suferă comparație cu acestea, deoarece nu este expresia unui sentiment, a unui proces afectiv sau unei judecăți de valoare.

Ideea care rezultă cu necesitate de aci este că studiul mașinilor de control și calcul și folosirea lor în automatizare trebuie să fie nemijlocit legate de studierea particularităților psihologice și logice ale gîndirii. Și invers, cunoașterea naturii și mecanismului gîndirii umane va progresa enorm prin folosirea automatizării în procesul de producție. Munca l-a creat pe om. Gîndirea s-a dezvoltat în procesul rezolvării problemelor producției. Este de presupus că gîndirea umană va avea enorm de cîștigat din noul tip de producție care se naște sub ochii noștri — producția industrială automatizată. Calea pe care o urmează progresul gîndirii în aceste noi condiții este pe deplin dialectică: prin aprofundarea proceselor mecanice și intensificarea lor la maximum, prin urmărirea uriașului efort de accelerare și intensificare a mecanizării pe care îl realizează mașinile spre eliminarea tuturor elementelor mecanice din gîndirea umană.

BIOMATEMATICA

Legătura dintre matematică și biologie poate să pară ciudată numai celor care au prea puține convingeri cu problemele de biologie și de medicină modernă. Multe noțiuni biologice fundamentale sînt exprimate cu ajutorul indicilor matematici: singele omului conține într-un milimetru cub cam 5.000.000 de globule roșii; tensiunea arterială este raportul dintre capacitatea inimii de a pompa singele și rezistența pe care o opun vasele periferice, iar cifra acestui raport, în milimetri de mercur, este de 130—140 pentru bărbați și 115—120 pentru femei, metabolismul bazal al omului normal variază între —5 la sută și +15 la sută etc. Cum poate deci lipsi matematica din cercetările biologice? Izolarea celor două științe tinde să dispară, iar oamenii de știință se străduiesc să împace matematica cu biologia, să unească eforturile lor în scopul cunoașterii mai profunde a fenomenelor vieții. Așa a apărut biomatematika, o nouă disciplină științifică.

INTRE BIOLOGIE ȘI MATEMATICA

Marele fiziolog rus I. P. Pavlov remarcă, într-o scrisoare adresată savantului P. P. Lazarev, în urmă cu câteva decenii: „Din totdeauna mă mîhneste ignoranța mea în materie de matematică și fizică, lucru care mă lipsește de posibilitatea de a le folosi pentru lucrările mele de fiziologie“. Mulți alți savanți sovietici au afirmat apoi, în repetate rânduri, că biologia poate să devină o știință exactă utilizînd unele din cerceririle fizicii și matematicii.

O astfel de colaborare tinde să realizeze biomatematika, știință reprezentată în Uniunea Sovietică de savanți de frunte ca: E. Kolman, acad. S. L. Sobolev, A. A. Leapunov, A. I. Kitov, V. S. Ivlev, acad. B. V. Gnedenko, A. I. Boiarski și alții. Academia de Științe a U.R.S.S. a și organizat de altfel un simpozion în problema matematizării biologiei. Discuțiile purtate s-au referit nu numai la matematizarea biologiei, ci și la relațiile generale dintre matematică și științele naturii.

Folosind metodele matematicii, biologii au ajuns deseori la rezultate surprinzătoare. Una din cele mai interesante concluzii este aceea că viața e de cele mai multe ori organizată după formule matematice. Să cităm un singur exemplu clasic, extrem de elocvent. Pînă în secolul XVIII nu a fost remarcată forma romboid-

dală a celulelor din fagurele albinelor. În 1712, astronomul italian Maraldi a calculat „pe viu“ unghiurile acestor romburi. Valoarea găsită de el era 109°28' și 70°32'. Un alt savant, Réaumur, presupunînd că lipsa spațiului este un factor determinant în construirea fagurilor, a propus geometriului german Koenig (fără a-l înștiința de rezultatul obținut de Maraldi) problema următoare: „Dintre toate celulele hexagonale de fagure compuse din trei romburi egale, să se determine aceea care poate fi construită în modul cel mai economic“. Koenig a lucrat la problema cu ajutorul calculului diferențial și a găsit că unghiurile trebuie să aibă 109°28' și 70°34'. Concordanța cu rezultatul lui Maraldi este remarcabilă. Dar asta nu-l încă totul. În 1743, Mac Maurin, un matematician englez, dovedește că Koenig a comis o eroare în calculele sale și că adevăratele valori ale unghiurilor sînt de fapt cele realizate de albine (109°28' și 70°32'). Avînd în vedere acest fapt, n-ar trebui oare să se înscrie, pe frontonul fiecărui stup, maxima îndrăgită de Pitagora: „Aici nu intră nimeni, dacă nu e matematician“?

FORMULE ȘI ECUAȚII PENTRU DIVERSE BOLI...

Studiile efectuate de biomatematicieni în ultimii ani, au confirmat într-adevăr existența unor formule matematice pentru fenomenele biologice cele mai variate. Cunoașterea lor permite aprecierea științifică a stării de boală, a absorbției alimentelor și medicamentelor, a cheltuielii de energie și a multor altele fenomene vitale.

Cu ajutorul matematicii s-au făcut „măsurători“ cantitative asupra unor procese fiziologice ce păreau imponderabile. Unul din acestea este somnul, căruia i s-a putut determina, prin ecuații matematice, adîncimea, durata și alte calități. Astfel, se știe că în somn excitabilitatea diferitelor organe de simț este mult redusă în comparație cu starea de veghe. Dacă presiunea percepută de piele în urma apăsării cu un fir rigid, este, de exemplu, „X“, pentru deșteptarea unui om din somn este necesar să mîrim presiunea de cca 20 X. Pentru auz, multiplicarea necesară este de milioane de ori. Pe baza acestor date, s-a putut calcula că „profundimea“ somnului este la început foarte mare, (pînă la 450 unități), dar că această profunzime se menține numai 1-2 ore, pentru ca apoi somnul să devie din ce în ce mai superficial, pînă la trezire (de la 150—50 unități).

Fiziologul sovietic P. N. Veselkin studiînd fenomenele care dirijează producerea temperaturii corporale a arătat dependența acesteia de metabolism și a metabolismului de temperatură. Numai calculul matematic al acestui raport oferă, după părerea fiziologului sovietic, o imagine exactă a stării bolnavului în afecțiunile febrile.

Savanții sovietici au reușit, de asemenea, să prezinte multe alte procese fiziologice și patologice sub forma unor formule sau ecuații. Uneori aceste ecuații, cum este cea stabilită de prof. A. A. Leapunov pentru devierea de la normal a zahărului sanguin, sînt ecuații diferențiale de gradul II.

OPERAȚII CU AJUTORUL ANALIZEI MATEMATICE

Cibernetica a dat un nou impuls pătrunderii matematicii în biologie. Astfel, în tratamentul cancerului, de pildă, medicii trebuie să cunoască intensitatea procesului de „topire“ a tumorii canceroase, deoarece produsele rezultate din această distrugere sînt responsabile de intoxicarea organismului. Pînă de curînd acest lucru nu putea fi cunoscut în mod științific. Recent, însă, în Ucraina, un grup de biologi și fizicieni au pus la punct o mașină de calculat „Integral I“ cu ajutorul căreia se poate stabili zilnic „cantitatea“ de celule canceroase care se desprind dintr-o tumoră malignă. Studiile efectuate pe animale au permis ca, prin urmărirea dezvoltării tumorilor experimentale, să se obțină o descriere matematică a procesului de dezintegrare celulară. Matematicienii au integrat apoi datele obținute într-un sistem de ecuații, care se pot rezolva foarte ușor la mașina de calculat.

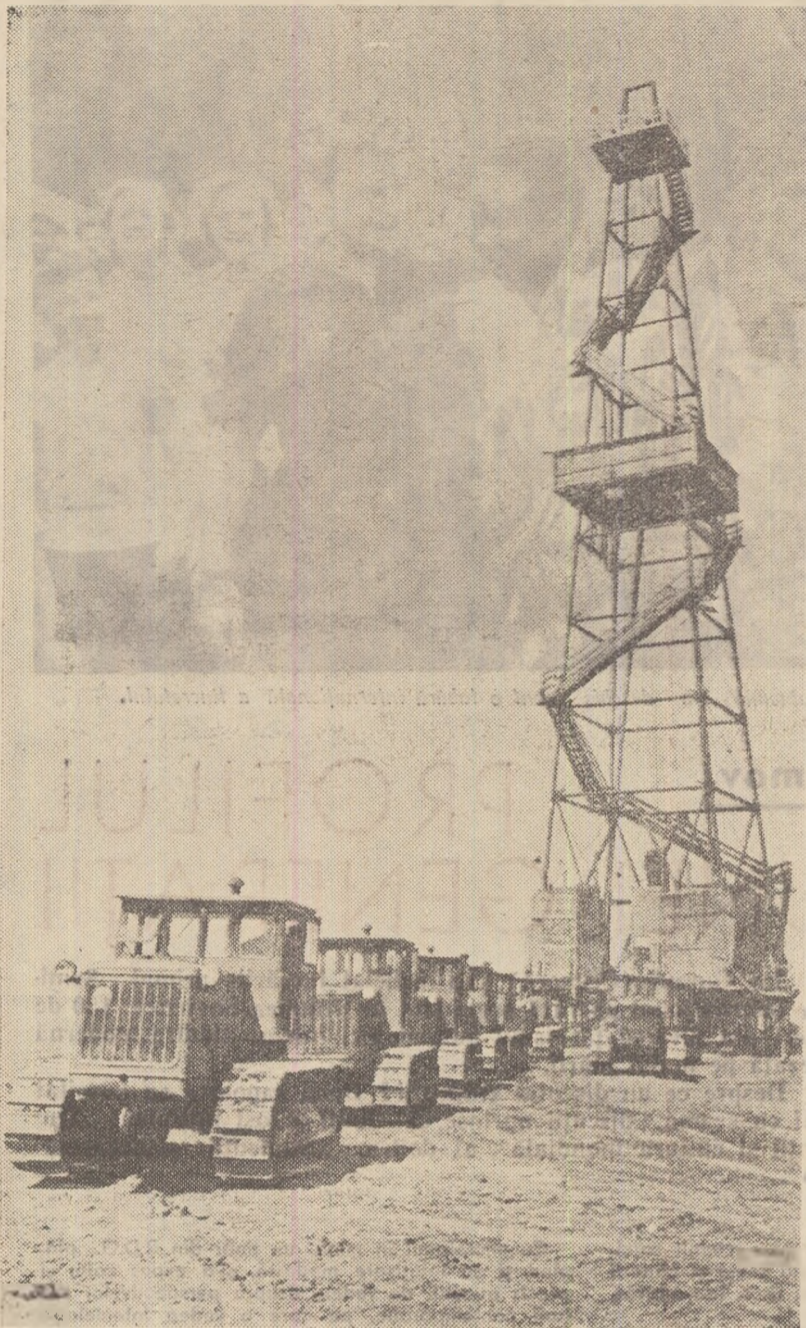
În felul acesta se poate stabili eficacitatea tratamentului și se pot elabora noi metode de diagnostic.

Mașinile de calculat electronice vor putea asigura, de asemenea, prelucrarea altor date privind constantele biologice ale organismului ca: ureea sanguină, oxigenul pulmonar, metabolismul bazal etc.

Matematica îi ajută pe chirurghi și în realizarea unor operații îndrăznețe. Fără calcularea anumitor date biologice prin caterism cardiac (măsurarea presiunii sîngelui, dozarea oxigenului și a bioxidului de carbon etc.), chirurgia inimii nu ar fi înregistrat succesele cunoscute. Alteori, chirurghi ingenioși au folosit matematica în operații plastice. Prof. Aleksandr Limberg din Leningrad, a pus la punct o metodă de operații chirurgicale plastice, la care suprafața pielii grefate este calculată cu ajutorul analizei matematice.

I. S.

Em. Roman

Sonda a făcut pictoare... de fier. (Imagine dintr-o nouă regune petroliferă).

Trenuri atomice?

- Viteze de sute de kilometri.
- Vagoane cu mii de călători.
- Săli de spectacole, bazine de înot cu soare artificial.

Expresul transsiberian de pe noua supermagistrală gonește cu o viteză amețitoare: 360 km pe oră...

Așezat în fața pupitrului de comandă, inginerul-șef care conduce locomotiva atomică urmărește cu atenție indicațiile de parcurs ale „mecanicului-electronic“. Apoi, fără să-și părăsească fotoliul, inginerul-șef își aruncă privirea spre... vagoanele uriașei garnituri de tren. Pentru asta, el apasă pe butoanele multicolore din față-i și pe ecranul de televiziune apar, rînd pe rînd, vagoanele cu mii de călători. Iată biblioteca, bazinele de înot cu soare artificial și climă marină, în care se zbungule copiii, ce nu se sinchisesc de gerul siberian, platforma de sport, ringul de dans, compartimentele spațioase și elegante de la etaj, vagoanele-restaurant, sala de spectacole...

Rîndurile de mai sus n-au fost luate dintr-o povestire științifico-fantastică, ci sînt numai o pildă încercare de previziune științifică, cu mulți sortii de-a fi curînd realizată.

Intr-adevăr, în ultimul timp specialiștii sovietici poartă discuții excepțional de interesante referitoare la reconstrucția căilor ferate principale ale țării. Aceasta în legătură cu rapida dezvoltare economică a regiunilor siberiene și din Orientul Îndepărtat, în legătură cu creșterea enormă a traficului de călători și mărfuri dintre zonele europene și cele siberiene ale Uniunii Sovietice. Liniile transsiberiană de cale ferată se va dovedi, curînd, insuficientă pentru fluxul de produse care vor trebui transportate în ambele sen-

suri de-a lungul Siberiei. Care-i soluția?

Pentru rezolvarea acestei probleme, există două soluții: să se construiască linii paralele ori să se lărgească de câteva ori linia existentă. Dacă se va alege prima soluție, vor trebui construite, în viitorul apropiat, cel puțin zece linii transsiberiene.

A. Markov, colaborator al Institutului de energetică al Academiei de Științe a U.R.S.S., și-a expus de curînd punctul de vedere într-un articol din revista „Tehnika molodiioji“. El consideră mult mai rațională ideea construirii unei singure supermagistrale, cu o lățime de circa 4,5 metri față de 1,524, cit au liniile sovietice acum. Pe o asemenea cale ferată vor putea circula trenuri gigantice, cu vagoane de mărimea unei clădiri. În felul acesta, productivitatea transporturilor va crește de 50—60 de ori.

Vagoanele de călători ale acestor trenuri ale viitorului vor fi înzestrate cu confortul marilor transatlantice. Nu încapă îndoială că aceste trenuri gigantice vor fi puse în mișcare de locomotive atomice. O asemenea locomotivă atomică va putea efectua sute de drumuri fără a se alimenta cu combustibil. Mergînd pe o cale ferată cu o infrastructură specială, trenul gigantic va rula cu o viteză fantastică, absolut lin. Vagoanele trenului vor fi împărțite în compartimente spațioase de locuit și de dormit, prevăzute cu baie, telefon, radio și televiziune, astfel încît călătoria nu va fi deloc obositoare.

microscop

BALANȚE ULTRAPRECISE

Precizia balanțelor microanalitice create de uzina „Gosmetr“ din Leningrad este de două milioane de gram, adică de două ori mai mare decît aceea a cîntarelor vechi. Sarcina maximă a noului aparat de măsurat este de 20 gr. Noul aparat va fi folosit la analizele chimice, biologice, etc.

TELEVIZIUNE ÎN METALURGIE

Pe ecranul televizorului apare o imagine. Șeful atelierului Siemens-Martin, termotehnicianul și alți ingineri și tehnicieni de la uzinele metalurgice din Magnitogorsk urmăresc cu atenție procesul de topire a oțelului într-un cuptor Martin. Pe ecranul televizorului apar toate fazele procesului metalurgic. Noul televizor industrial se compune din două părți: tubul de transmisie zidit în pereții cuptorului, funcționînd chiar și la temperaturi de 2.000 de grade și amplificatorul instalat în afara cuptorului.

PLOAIE ARTIFICIALĂ

Un grup de cercetători de la Academia de Științe din R.S.S. Kirghiză a montat pe malul lacului Issik-Kul o instalație de ploaie artificială cu autopresiune, cu rază mare de acțiune. Datorită acestei instalații, în zonele semipustii se pot obține recolte bogate de porumb și alte culturi agricole. Experiențele au arătat că instalațiile cu autopresiune sînt mult mai rentabile decît canalele de irigație. Ele permit să se reducă de aproape două ori consumul de apă la hectar și previn transformarea solului în mlaștină.

Anchetele asupra bugetelor familiale ale unui grup sau altul de populație sînt foarte răspindite în Uniunea Sovietică. Ele au menirea de a cerceta schimbările care se produc în felul de trai al omului sovietic și de a dobîndi datele necesare pentru planificarea unui nou avînt al bunăstării celor ce muncesc.

Datele statistice culese privesc alcătuirea familiilor, veniturile lor, cheltuielile, consumul de articole alimentare, cumpărăturile de produse industriale, condițiile de locuit, etc. Direcția Centrală de statistică de pe lângă Consiliul de Miniștri al U. R. S. S. studiază sistematic bugetele a peste 50.000 de familii.

Articolul pe care-l publicăm în această pagină se întemeiază pe date recente, adunate cu prilejul unei astfel de anchete.

PARALELE

ELOCVENTE

Grija pentru confort — o preocupare permanentă a constructorilor sovietici de mobilă.

Dacă adresezi cuiva binecunoscută întrebare: „Cum o mai duci?” primești de obicei răspunsul: „Bine” sau „Așa și așa”. Nimeni nu s-ar încumeta să răspundă: „Trăiesc cu 50 la sută mai bine ca înainte” sau: „Nivelul de trai mi-a crescut cu 20 la sută”. Și totuși, cifrele ne vorbesc într-un grai limpede despre veniturile și cheltuielile unei familii despre felul cum se hrănește, cum se îmbracă ș.a.m.d. Ele ne spun mult mai mult decît ne putem imagina în cazul unui răspuns laconic, obișnuit.

Să luăm, de pildă, o familie de metalurgiști.

Alexandr Andreevici Bocikov, do meserie zidar, lucrează la uzina „Serp i molot” în atelierul de cuptoare Siemens-Martin și cîștigă în medie 1.620

ruble pe lună. Soția, Alexandra Nikoiaevna, e casnică. Soții Bocikov au trei copii. Valentin a lucrat, în 1959, ca ucenic la macara, în același atelier cu tatăl lui, cîștigînd circa 500 de ruble. Galina, dactilografă, lucrează la serviciul administrativ al uzinei (cu un salariu de 680 ruble) și în același timp urmează cursurile serale ale Institutului metalurgic. Oealica, cea mai mică, e elevă în clasa a șasea a unei școli medii.

În 1953, Bocikovii s-au mutat într-o casă nouă: un apartament alcătuit din două camere, chiar lângă uzină.

După această scurtă prezentare, iați și suma totală a veniturilor bănești ale familiei Bocikov, în anul 1959:

Surse de venituri	Venitul în ruble în anul 1959	Venitul din anul 1959 exprimat în procente, față de 1953.
Totalul veniturilor bănești din care:	37.734	156,1
Salarii	33.557	145,1
Subvenții în cadrul asigurărilor sociale	865	—
Dotății bănești primite de la întreprindere și organizații obștești pentru întretinerea în sanatorii și case de odihnă	2.350	de 14 ori
Alte venituri (cîștiguri de pe urma obligațiilor la împrumuturi etc.)	962	108,7

În cursul anului trecut, Alexandr Andreevici a plecat în concediu de odihnă cu un bilet gratuit. În plus, tatăl și fiica mai mare s-au odihnit cîte 12 zile în preventoriul uzinei.

În răstimp de 6 ani, veniturile bănești ale familiei au crescut de mai bine de 1,5 ori. Anul acesta ele vor înregistra un nou spor, deoarece Valentin și-a terminat ucenicia și lucrează ca macaragiul. Dar într-o măsură mai mare, chiar decît veniturile bănești, au crescut veniturile reale ale familiei.

Să luăm numai un singur exemplu. Acum cîteva ani, Galina fiica mai mare a lui Alexandr Andreevici s-a înscris la cursurile serale ale Institutului metalurgic, care are o secție pe lângă uzina „Serp i molot”. Va termina facultatea în cursul anului viitor. După cum se știe, în U.R.S.S. învățămîntul e gratuit, ceea ce influențează, se înțelege, asupra bugetului familiei Bocikov.

Cheltuielile familiei Bocikov au depășit veniturile din anul 1959, deoarece o parte din banii cîștigați în 1958, precum și o parte din economiile mai vechi au fost afectate lucrărilor de terminare a unei căsuțe în afara orașului.

Care cifre anume din statistica cheltuielilor familiei Bocikov în anul 1959 ne rein mai cu seamă atenția și ce paralelă se poate face cu anul 1953?

Mai întîi, o constatare generală:

Cheltuielile familiei au crescut, deși prețurile au scăzut. Lucrul se datorește cantității sporite de mărfuri cumpărate de familia Bocikov. Au crescut mai ales cheltuielile pentru îmbrăcăminte încălțăminte, mobilă, pentru satisfacerea necesităților culturale. E adevărat că familia Bocikov cheltuiește mai puțin pentru bilete de cinematograf și de teatru; televiziunea și-a luat asupra-și misiunea de a completa programul cultural al întregii familii.

La capitolul „impozite”, suma a rămas aproape neschimbată, deoarece în perioada la care ne referim cotele de impozite au rămas aceleași. În viitorul apropiat, veniturile familiei Bocikov vor crește anual cu circa 1.800—2.000 ruble, datorită legii cu privire la desființarea impozitelor percepute de la muncitori și funcționari, adoptată recent de Sovietul Suprem al U.R.S.S.

Cu cît greutatea specifică a cheltuielilor pentru hrană e mai mică, cu atît mai înalt e nivelul de trai al unei familii. Cu toate că cantitatea de produse alimentare și calitatea lor au sporit, greutatea specifică a cheltuielilor familiei Bocikov, la acest capitol a scăzut cu 6,1 la sută și a însumat în 1959 numai 47,6 la sută din totalul cheltuielilor bănești.

La cele spuse pînă aici trebuie să adăugăm și faptul că veniturile bănești sînt numai o parte din veniturile unei familii sovietice. Veniturile suplimentare, ca de pildă cele rezultate din învățămîntul și asistența medicală

gratuită etc., sporesc salariul muncitorului sovietic cu încă 30—50 la sută în funcție de mărimea salariului. Dacă avem în vedere și salariul social, constatăm că cheltuielile pentru hrană ale unei familii de muncitori, cum a arătat ancheta prin sondaj a organizației sindicale de la uzina „Serp i molot”, reprezintă numai 33—34 la sută din totalul cheltuielilor cuprinse în bugetul unei familii.

În cursul anului trecut, Bocikovii au cumpărat două costume de halne și un talor, două paltoane pentru părinți, o manta de ploaie cîteva rochii, pantalon și altele; gospodăria lor dispune de un televizor, o mașină de cusut, mobilă corespunzătoare și o mică bibliotecă.

Să trecem acum la o altă paralelă și anume, să comparăm bugetul muncitorului sovietic A. A. Bocikov cu bugetul unui muncitor american, așa cum ne apare el din statistica comitetului Geller de la Universitatea din California, buget recunoscut ca „ideal” pentru condițiile americane. Datele acestui buget sînt foarte des citate de economistii și oamenii politici din S.U.A. „Bugetul Geller” nu-l calculat pe baza nivelului obișnuit al veniturilor obținute de către muncitorii americani. Ci specialiștii care-l alcătuiesc socotesc că el este un indicu despre „standardul acceptat de fotei, adică o sumă a mărfurilor și serviciilor considerate azi de opinia publică drept necesare pentru o existență rațională. Termenul „necesar” indică în cazul de față, ceea ce oamenii tind în mod obișnuit să folosească, ceea ce și doresc stăruitor și se străduiesc să dobîndească”.

Că acesta nu este un buget real, el unul „de dorit” ne-o arată și faptul că, conform unor date oficiale americane, mai bine de 60 la sută din totalul familiilor S.U.A. au un venit sub nivelul prevăzut în bugetul Geller.

În conformitate cu acest buget, pentru care, așa cum recunoște specialiștii americani „trebuie să lupti”, familia unui muncitor cumpără un costum hărăbătesc la trei ani, o manta cauciucată la cinci ani, un palton la 10 ani, trei rochii într-un an, o manta de damă la trei ani, un talor de damă la patru ani.

Același lucru îl aflăm și din numărul 43 al revistei „America”, organul oficial de propagandă a guvernului S.U.A. pentru Uniunea Sovietică. Articolul „Îmbrăcămîntea îl înfrumusețează pe om” cuprinde date în legătură cu producția întreprinderilor de confecții din S.U.A. Aceste date arată că în S.U.A. sînt produse anual: 0,5 vestoane și două perechi de pantalon pentru fiecare bărbat sau copil în vîrstă de peste zece ani, un palton la zece persoane, o manta la șapte persoane. Aceste date ne arată, printre altele, că domnul Nixon, în cuvîntarea pe care a rostit-o în fața oamenilor sovietici, a folosit, ca să ne exprimăm cu indulgență, date inexacte...

Să comparăm cîteva capitole din bugetele muncitorilor sovietici și americani.

În caz de boală, familia Bocikov n-ar fi obligată la cheltuieli suplimentare, întrucît asistența medicală e gratuită în U.R.S.S. În cursul anului trecut, de pildă, Alexandr Andreevici a fost bolnav de gripă aproape două săptămîni. Cîți bani ar fi fost cheltuiți pentru tratament dacă și la noi, ca și în America, asistența medicală n-ar fi fost gratuită? O vizită la un medic cu calificare medie, costă, în S.U.A., circa 8 dolari. Mult mai scumpă e vizita medicului la domiciliu. Nu e deci de mirare că în S.U.A. chiar și familiile relativ tinere cheltuiesc pentru îngrijirea sănătății 9—10 la sută din salariu.

La familia Bocikov cheltuielile pentru locuință și servicii comunale însumează numai 2,5 la sută din venituri. Celelalte cheltuieli, pentru construirea și îngrijirea clădirilor, le suportă statul. În S.U.A. cheltuielile pentru locuință reprezintă 18—20 la sută din bugetul unui muncitor.

În momentul de față, U.R.S.S. n-a ajuns încă din urmă S.U.A. în ceea ce privește producția de mărfuri de utilitate îndelungată cum sînt frigiderele, televizoarele, mobilă etc. La aceste articole cererile depășesc oferta. Îndeplinirea cu succes a planului septenal va contribui la reducerea și în acest domeniu, a decalajului dintre țara noastră și S.U.A.

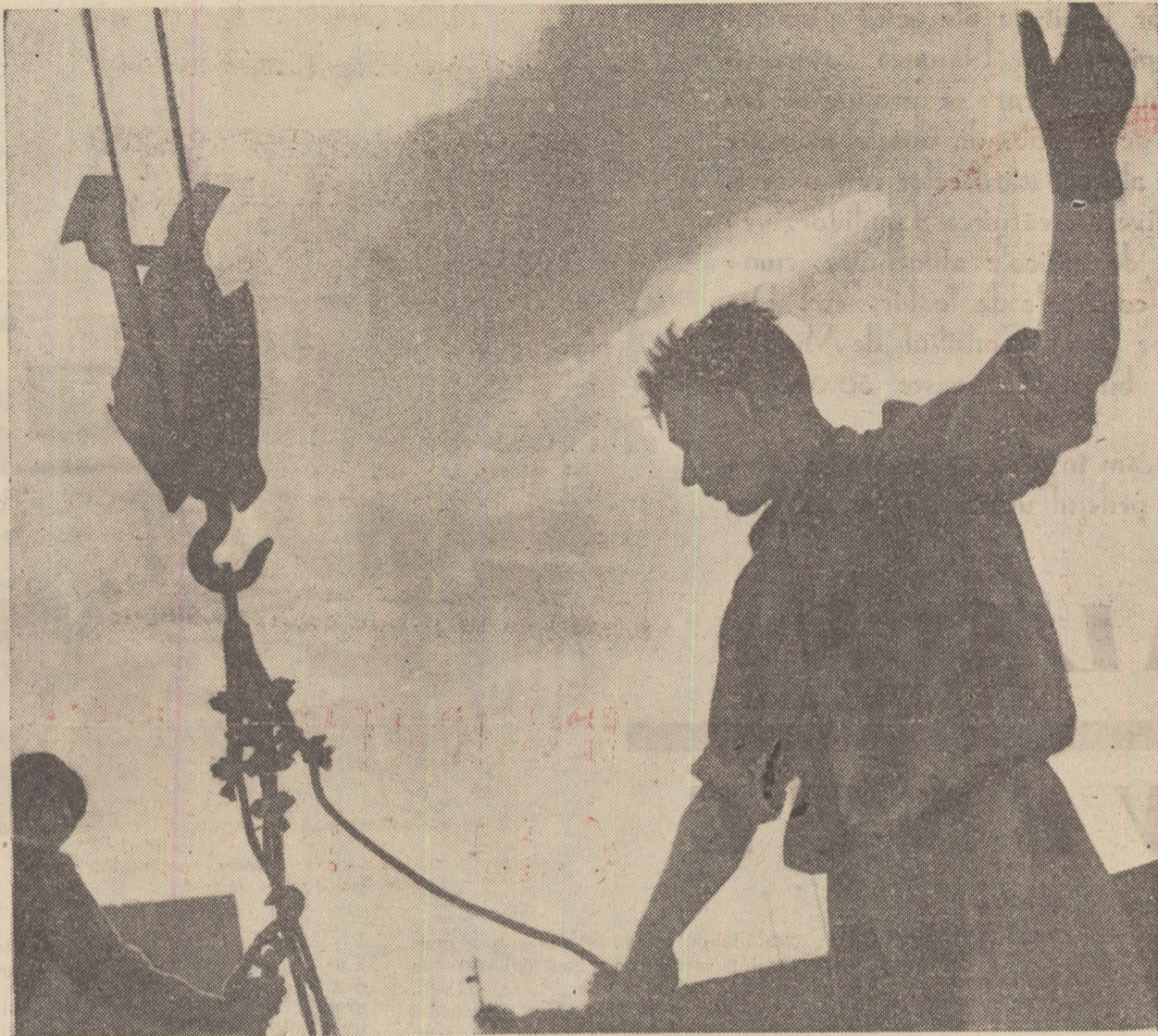
În Uniunea Sovietică există și familii care se hrănesc și se îmbracă mai puțin bine decît familia Bocikov. Dar odată cu îndeplinirea cu succes a sarcinilor septenalelor va crește considerabil producția de obiecte de consum, ceea ce va avea ca rezultat reducerea diferenței de salarizare dintre categoriile de muncitori cu salarii mai mari și cei cu salarii mai mici și, în consecință, nu vor exista diferențe prea mari nici în ceea ce privește consumul de alimente, îmbrăcăminte, încălțăminte.

În raportul ținut la cea de a cincea sesiune a Sovietului Suprem al U.R.S.S., N. S. Hrușciov a spus:

„Vreau să subliniez încă o dată că în privința obiectelor de consum, de care oamenii au într-adevăr nevoie, vom atinge în viitorul cel mai apropiat nivelul de producție și de consum din S.U.A. — cea mai bogată țară capitalistă, socotită într-un fel etalonul bunăstării capitaliste. Nu ne îndoiim de loc că poporul sovietic va realiza aceasta!”

Drept care decalajul dintre bugetul muncitorului sovietic și al celui american va pleda și mai convingător în favoarea socialismului.

N. Smelev,
V. Ruthaiser,
colaboratori științifici
ai Institutului de economie
și Academiei de Științe
a U.R.S.S.

Omul, stăpîn pe unelte muncii lui.

IRKUTSK

Regiunea economică Irkutsk este situată în centrul Siberiei răsăritene la întretărirea drumurilor ce duc spre Orientul Îndepărtat, Extremul Nord, și țările din sudul continentului asiatic. Regiunea, cu mari bogății naturale, se întinde pe o suprafață ce depășește de aproape trei ori pe cea a Angliei.

Regiunea se află acum, în linia întâia a frontului de luptă pentru realizarea septenalului. Iată de pildă, volumul investițiilor capitale. Sumele destinate dezvoltării regiunii Irkutsk sînt egale cu totalul investițiilor din primul cincinal pentru întreaga Uniune Sovietică. În decursul septenalului se vor alocă 30 de miliarde ruble pentru dezvoltarea marilor centre metalurgice, pentru industria constructoare de mașini, chimică, forestieră, pentru crearea unei grandioase baze energetice. Dacă investițiile capitale destinate economiei naționale a U.R.S.S. cresc în septenal cu 80 la sută, pentru regiunea economică Irkutsk creșterea este de 280 la sută. Volumul producției industriale a Uniunii Sovietice va crește în 1965 cu 80 la sută, în timp ce Irkutsk-ul va înregistra o creștere de 340%.

Regiunea are acum la dispoziție nemăsurate bogății naturale. Acestea reprezintă și sute de miliarde de tone de hullă și nesecatele resurse hidraulice ale Angarei, aurul din albia fluviului Lena și depozitele naturale de mică, precum și multe alte bogății, la fel de valoroase. Este îndeobște cunoscut că tocmai aici s-a născut industria pentru extracția aurului, dar este mai puțin cunoscut că trei pătrimi din cantitatea totală de mică extrasă în Uniunea Sovietică provine din regiunea Irkutsk.

Rezervele de sare din bazinul Angara-Lena se ridică la cifre astronomice. Straturile de sare ating aici o grosime de peste 1.000 de metri.

Pentru utilizarea acestor avuții ale naturii, industria regiunii trebuie să se dezvolte în ritm vertiginos. Baza acestei dezvoltări este energia Angarei. Valorificarea resurselor hidraulice ale Angarei este de mai bine de două ori mai ieftină decât valorificarea resurselor hidraulice ale Volgăi și Niprului.

În prezent, regiunea economică Irkutsk produce o cantitate de energie electrică de 1.000 de ori mai mare decît cea produsă în anul dinaintea de Revoluție. Cu toate acestea, pe Angara va fi construită o întreagă cascadă de hidrocentrale, de mare capacitate. Ca resurse hidraulice, Angara întrece Volga, Kama, Niprul și Donul luate la un loc. Pe acest fluviu siberian se vor construi, în total, șase hidrocentrale. Hidrocentrala Irkutsk, prima dintre acestea, are o putere de 660 de mil de kilowați. Din ziua în care a început să funcționeze, ea a furnizat mai bine de 6 miliarde kWh. Hidrocentrala de la Irkutsk a fost un factor determinant în apariția unor noi întreprinderi industriale, a permis electrificarea căii ferate transsiberiene pe traseul Sliudeanka-Zima și este de un mare ajutor pentru constructorii de la Bratsk.

Hidrocentrala de la Bratsk, în construcție, este a doua treaptă din proiectata cascadă a centralelor elec-

trice de pe Angara. Fiecare din cele 20 de turbine ale colosului de pe Angara va avea o putere de patru ori mai mare decît hidrocentrala de pe Volhov! Hidrocentrala de la Bratsk va întrece, în ce privește puterea sa, marea hidrocentrală americană Grand-Coule.

Paralel cu construcția hidrocentralei de la Bratsk, exploratorii au pornit în căutarea locului de amplasare pentru cea de a treia treaptă a cascadei, care se va înălța la Ust-Ilm. Aici se va înălța o hidrocentrală la fel de puternică ca și cea de la Bratsk.

Peisaj contemporan

La fel de mărețe sînt perspectivele regiunii și în ceea ce privește crearea bazei metalurgice, care va produce milioane de tone de oțel și fontă și sute de mil tone de aluminiu.

Între Angara și Ilm, nu departe de noua cale ferată Taișet—Lena există mai bine de 20 zăcăminte de minereu de fier. Rezervele de minereu de aici sînt evaluate la peste un miliard de tone. La Korșunovsk și Rudnogorsk minereul se extrage în carieră și este de aproape două ori mai ieftin decît cel din Ural. La Korșunovsk a și început construirea unui combinat de îmbogățire a minereului, cu o capacitate anuală de 12.000.000 tone.

La întretărirea Transsiberianului cu calea ferată Abakan—Taișet—Lena se va înălța combinatul metalurgic de la Taișet, prima întreprindere siderurgică din Siberia Apuseană. Furnalele combinatului, cele mai mari din țară, vor produce mai multă fontă și oțel decît se producea în întreaga Rusie prerivolucionară.

Datorită belșugului de energie electrică și materiei prime ieftine Irkutskul va deveni regiunea cu cea mai puternică industrie de aluminiu din Uniunea Sovietică.

Baza metalurgică a regiunii va permite dezvoltarea, pe scară largă, a industriei constructoare de mașini. Pînă la sfîrșitul septenalului, producția acestei ramuri va crește de trei ori. Uzinele vor produce cele mai noi excavatoare electrice din lume, destinate industriei aurului, cu cupa de 600 litri și adîncimea de excavare de 50 metri, precum și utilaj pentru industria metalurgică și chimică.

În viitorul apropiat, industria chimică și de prelucrare a țîțeiului vor ocupa un loc de seamă în economia regiunii, care dispune de toate condițiile necesare dezvoltării acestor ramuri îndeosebi de materie primă exprimată în rezerve uriașe de sare, lemn și cărbune.

Consiliul economiei naționale se preocupă intens de construcția întreprinderilor-gigant.

Uzinele din regiunea Irkutsk furnizează ghips tuturor fabricilor de ciment din Siberia și Orientul Îndepărtat. În grupul de zăcăminte Tîret-Balagansk, rezervele de ghips se măsoară în miliarde de tone.

Din cele spuse pînă aici se poate constata cu ușurință ce cîmp larg de activitate este regiunea Irkutsk pentru oamenii sovietici. Aici vor veni, pînă la sfîrșitul septenalului, sute de mii de muncitori, ingineri, oameni de știință. Pentru crearea condițiilor de viață civilizată ritmul construcției de locuințe va fi mărit de 2 ori.

Insemnări dintr-un jurnal de călătorie

Bratsk! Aterizăm pe un aerodrom bine amenajat, a cărui aerogară, cu clădiri modeste și luminoase, ne amintește de Penza sau Velikie Luki. Ne mărturisim impresia și comandantului aeroportului, un om înalt și voinic, cu fața smeadă.

Și drept răspuns, omul începe să rîdă. — Ehei, am fi construit noi o aerogară mai ca lumea, din piatră, doar traficul e mare, dar n-are nici un rost. Curînd însă, părăsim ținutul, căci chiar aici, pe locul unde vă aflați acum, au să se zbuçiume valurile mării.

— Cum? — ne-am mirat. Doar ni s-a spus că de la aerodrom pînă la baraj sînt mai bine de 40 de kilometri!

— 36 numai. Dar asta-i o nimica toată față de întinderea șantierului! Probabil că ați auzit vorbindu-se de străvechiul sat Bratsk. Mai pot fi văzute pe acolo o seamă din clădirile care alcătuiau orașulul întemeiat pe vremea lui Ermak Timofeevici, căpetenia cazaacă care a cucerit Siberia. Căci așezările din împrejurimi au fost ridicate de pionierii ruși. Acum, însă, casele sînt pe cale de a fi desfăcute, bucăciacă cu bucăciacă, pentru a fi salvate de ape. E drept, satul de care vorbesc e destul de departe de aici, dar o să fie acoperit de valuri, ca legendarul Kitej...

Și iată-ne pornind alături de oameni care aveau treabă la Bratsk, de un grup de băieți și fete gătiți de sărbătoare, nerăbdători s-ajungă mai repede în locul pe care îl numeau „obiectivul principal”, cu alte cuvinte la baraj, unde urma să aibă loc sărbătoarea constructorilor. Ne-am urcat într-un autobuz obișnuit, semînd ca două picături de apă cu unul din Moscova și am pornit-o de-a lungul unei șosele noi care, nu încăpea îndoială, fusese tăiată de-a curmezișul pădurii. Nu-s de fel lipsite de farmec drumurile acestea răsărite ca prin minune în desișul taigăi. Inginerii constructori de drumuri sosesc deobicei aici înarmați cu mijloacele tehnicii celei mai moderne, așa că nu-i nimic ciudat în faptul că drumurile sînt drepte, tăiate de-a curmezișul pădurii. Mașinile doboră vegetația, excavatoarele înalță diguri, seacă mlăștinile, taie în două colinele.

Tovarășii de drum, „bătrînii” din Bratsk, cum li se spune celor care locuiesc aici de doi sau trei ani, se dovedesc a fi oameni cum nu se poate mai volubili. Tot lungul drumului, tinerii și tineretele bronzate de soare n-au conțenit să ne înșire, pe un ton de amuzantă superioritate, tot soiul de amănunte în legătură cu privilegiile din jur, să ne descrie viața de fiecare zi a șantierelor, să ne vorbească, cu tinerească sinceritate despre ei înșiși.

Falezele Padunului vor fi acoperite de ape

Stîrnind nori de praf, camionul străbate orașulul de-a lungul străzii Cheurilor (mai tirziu strada va deveni un chei adevărat, în clipa de față, însă, mai străbate taiga pe pămînt uscat). La o cotitură, în fața ochilor noștri se ivește priveliștea pe care ațîția oameni sovietici încearcă, în fel și chip, să și-o imagineze. La poalele unor puternice contraforturi stîncoase, create de Padun, acolo unde riul clocotitor se azvîrle tunînd la vale, se află un loc în care două stînci uriașe, Pursei și Pieptul Berzei, sugrumă năvala apelor.

Așezate față în față, cele două stînci par să soarbă riul într-un profund coridor stîncos. Digul se construiește în apropierea acestor două stînci.

Totul în ținutul acesta pare să respire un aer de legendă. Ni s-a povestit că în satul Bratsk au fost păstrate vechile construcții ale detașamentelor de strelîți. În niște mine aflate nu departe de Bratsk au lucrat Decembrisții deportați de Nikolai I. Unii dintre ei au și fost înmormîntați aici. Cînd am ajuns aproape de ri, șoferul ne-a atras luarea aminte asupra falezelor înalte, pe care deobicei se aburcă fotografi și operatorii de cinematograf. După un obicei trecut din veac în veac, după ce reușesc să ducă cu bine convoaiele de nave de-a lungul trecătorii spumoase și repezi a Padun-ului, temerarii piloți de pe riu sapă inscripții pe piatra falezelor care, odinioară, inspirau oamenilor o teamă aproape mistică. Nu peste mult timp inscripțiile, trecătoarea vestiă și

stîncile enorme acoperite de locurile acestor voci ale de n... După a... cronicile, no... cum Alexand... țile pe care... torii sovietic... străvechea g... Dar n-avem... aceste locuri... mai strălucit... Una din isp... care vor po... se înfăptuies...

În ziua

Noi, cei... de ce n-am... pod a blocu... tone e nu... primejdioasă... rile acestea... rapet și tiri... asemenea lu... bătrînul șofe... vegheze că... stilpi care... unde urma... În afară de... locurile una... nească, să... Bătrînul a i... apoi l-a îm... terele ca... scoase pent... tuși ceva, a... cabină; m... îmbrăcămîn... dac-ar fi fo... prea greu... să-ți cîntăre... cu mașina,

Și iată-l... Vîntul care... rește cab... curge șiroa... emoție, su... pe care-l... lui Mihail... din greu l... ciucuri, sci... troznească... te, mugeșt... că vor-... nu mai p... iată și sci... buie să în... de coman... nul:

— Atenți... rea blocu...

Glusul... dar multi... rostogoleșt... tru ca du... nemărginir... din nou, ... nici chiar... înăbuși:

— Lansa...

O față... peștriță și... țări coche... voaletă, i... hail Dolga... vierele de... ființa lui... mionului... mot. Șofe... arunce o... mușcă bu... aproape... tură zglo... aceea, M... tele de o... luri cam... Între tim... înalte și... salvă sfie... de dinai... aceeași... se abate... cum treb... ganov în... transport... se înșire... golite. În... mașinile... întrerupt... Oamen... plan. Ad... sînt arun... mile tut... întimpla... rile la v... toată st...

Lume nouă

SIBERIA

IN ANUL DOI AL SEPTENALULUI

Siberia, regiune pînă mai deunăzi famoasă doar prin legendele ei, e chemată la o nouă viață. În cursul septenalului se va face un nou profil al Siberiei. Valorificarea uriașelor ei resurse naturale o va transforma într-unul din cele mai bogate ținuturi de pe glob.

Regiunea Irkutsk, este o imagine a uriașului potențial economic și a marilor transformări ce se petrec astăzi în Siberia.

IN INTRECERE CU TIMPUL

Stalinsk-Abakan e numai o mică porțiune a căii ferate care străbate Siberia meridională, și care urmează să lege Taișetul de Stalinsk. De fapt, linia nici nu figurează încă pe hartă. Iar celor ce se pricep să descifreze reperele încalcite ale hărților, care au avut de-aface cu taiga de nepătruns ori cu prăpăstiile munți Saian, construirea unei căi ferate în această regiune le-ar pare, pur și simplu, de neconcept. În primul rînd, pentru că între Abakan și Taișet se ridică trei imense bariere de apă, fluviile Abakan, maiestrosul Ienisăi — „fratele Oceanului” — și pinza de apă a Minusinskului. Dar în Siberia cuvîntul „imposibil” a ieșit de mult din vocabular, așa că în mai bine de un an peste cele trei fluvii vor fi aruncate trei poduri, pe măsura celor trei uriași. Așa încît din Taișet și Abakan au pornit oameni și mașini să defrișeze multisecolari codri, să forțeze cursurile de apă, să azvîrle în înălțimile cerului barierele de stîncă ale munților.

Cîndva, tînăra poetă Bella Ahmadulina a dedicat muncii niște versuri frumoase în care se spune că

„în muncă-i important
Să fugi, departe de lumină
Ca mai apoi s-o regăsești
În strălucirea ei deplină!

Evident, afirmația e adevărată numai dacă e luată în sensul versurilor, în care-i vorba despre săparea unor tunele, dar ea se potrivește foarte bine și celor care, aprofundîndu-se în nemărginirea taigăi sau între culmile abrupte ale munților poartă cu ei „lumină”, cultura, civilizatia.

Pe traseul Abakan-Taișet, Vladimir Pavlov, Erou al Uniunii Sovietice, ghidul nostru, a întîlnit un bătrîn pe care-l cunoscuse înainte de război. Omul, un îndrăgostit de taigă, își petrecuse toată viața în singurătate, departe de calea ferată, care aduce cu dînsa oameni, iar după ei orașe, uzine. În urmă cu 30 de ani fugise de linia transiberianului, pripășindu-se prin părțile Kuznețk-ului, în niște locuri pustii, din preajma cătunului Bessonovo. Calea ferată, calea care leagă Uralul cu bazinul Kuznețk-ului, l-a găsit însă și acolo. În colțul acela pierdut de țară a început construcția combinatului metalurgic de la Kuznețk, unul din giganții industrialși ai primului plan cincinal, iar în apropierea unei noi așezări socialiste, orașul Stalinsk, cea de a doua bază metalurgică a Uniunii Sovietice.

Așa încît, omul s-a văzut nevoit s-o ia din nou din loc și să se aprofundeze adînc, către răsărit, în taiga pe care-o credea de nepătruns, între crestele sălbatice ale Saianilor orientali. Multă vreme n-a putut, însă, răsfla liniștit, căci linia ferată l-a urmărit și aici.

— Și acum, încotro ai de gînd s-o țevi? — îl întrebă Pavlov.

— Nicăieri. Am renunțat. După cite se vede, pînă și taiga se dove-

dește neputincioasă în fața vlăgănilor astora.

În glasul bătrînului am putut distinge, totuși, o notă de mîndrie. Se vede treaba că realitățile vieții îl convinseseră să renunțe la pelerinări. Și nu putea simți decît admirație pentru „vlăgani” care dădeau piept cu taiga. Căci tinerii aceștia zoresc pur și simplu timpul, și forțază să lucreze pentru ei, dat fiind că linia aceasta ferată urmează să lege minele regiunii de uzinele metalurgice ale țării, ceea ce înseamnă mai mult, tot mai mult minereu pentru septenal. De fapt, pe porțiunea Abakan-Stalinsk au și început să circule, îndreptîndu-se șiruri, șiruri, spre combinatul metalurgic din Kuznețk, convoaie grele, încărcate vîrf cu minereurile Hakasiei.

După ce străbate în linie dreaptă un colț al stepei Minusinsk, noua cale ferată pătrunde șerpuiind în contraforturile Saianilor occidentali, unde munții parcă-ar vrea să înăbușe în îmbrățisarea lor îngusta linie din oțel strălucitor. Uneori, panglica căii ferate coboară vertiginos spre haurile întunecate de la poalele imenselor conglomerate de stîncă, altele înconjoară, urcînd din greu, panta piscurilor ori dispare într-un tunel, pentru a reapare din nou jos, în vale, ca un fir de argint viu ce nu-și află astîmpăr.

Titanică lucrare! Cîte dificultăți n-au trebuit biruite pentru ca linia să poată fi dată circulației.

Sîntem printre primii călători care inaugurează traseul. Garnitura la care a fost atașat vagonul nostru urcă acum o pantă abruptă. Mai avem cîțiva kilometri și ajungem în gara Biskamia. Ca să fim drepti, aici nu se află încă o gară în adevăratul înțeles al cuvîntului, dar constructorii s-au instalat ca la ei acasă. Și-au croit loc în taiga și au ridicat un adevărat orașel — case încăpătoare, luminoase cu un etaj, o școală, un dispensar, magazin, cantină.

Dar ceea ce-i mai important e faptul că oamenii aceștia extraordinari s-au dovedit mai tari ca elementele firii, care aici se dezantue pustitoare, mai tari ca piatra, mai tari ca apa. Iată, de pildă, ce ne-a povestit Evgheni Pankratiev, unul din tehnicienii celui de al 833-lea tren de construcție, un om serios și cam tăcut:

— Pe noi, cei de-aici ne bucură cu osebire trei lucruri: în primul rînd, că muncim să terminăm linia la termenul prevăzut, în al doilea rînd că reușim să facem acest lucru bine și, în fine, în al treilea rînd, gîndul la uimirea celor care vor veni după noi să muncească și să trăiască aici și care vor descoperi un ținut cum nu se mai află altul în lume.

S. Smolianițki

uitat de timp. Seara se lasă, iar farurile încep să lumineze ca niște licurici în noapte. Apoi se ivesc zorile, farurile se sting, dar munca continuă în același ritm încordat. Și abia cînd soarele se ridică de-a binelea peste Porsei, și cînd micul brad de pe culmea stîncii, luminat de raze, începe să se poleiască cu aur, fata cu fanionul îi strigă bucuroasă lui Dolganov:

— La uite, ia uite, blocurile au început să iasă din apă!

Adevărat! În josul podului, bariera de piatră începea să crească vertiginos. Blocurile se mai aflau încă sub apă, dar prezența lor putea fi ghicită după vîrtejurile pe care le făcea curentul. Și iată că unul cite unul, încep să se ivească la suprafață. „Să nu-ți vie să crezi!” — gîndește șoferul, și abia acum începe să simtă oboseala. Scindururile plutelor, purtate de curentul Padunului se rotesc încetișor, urmînd direcția noului curent și dispărînd spre dreapta, în spatele barierei de beton a digului. Șoferul privește, privește într-una: omul a invins uriașul riu, și acum supunîndu-se voinței lui de neînfrînt, apele curg într-o nouă albie.

— Ei, și ce-ai simțit atunci?

— Oboseală, mărturisește simplu Dolganov. O adevărată pace! Picam de somn,

Un pionier al cuceririlor

La Bratsk par să-și fi dat intîlnire nu numai constructorii centralelor hidroelectrice, ci și oameni de cele mai diverse specialități, care călătoresc neconștient cu familiile lor „de la un obiectiv la altul”, cum spun localnicii. Se poate spune, fără exagerare, că Bratsk-ul este șira spinării construcțiilor.

Vorbînd despre oameni, ni s-a pomenit de mulți care erau nu numai bine cunoscuți, ci și respectați. Un nume însă revenea mai cu seamă în toate discuțiile: Sappa, Fedor Sappa. La care, interlocutorii noștri adăugau: Ivan și Grigori Sappa, frații lui Fedor lucrează și ei bine, se bucură și ei de prețuirea noastră. Dar Fedor... Dacă s-aveți nevoie de un erou pentru romanele dv., n-aveți decît să-i descrieți viața: e un adevărat viteaz, cum nu sînt mulți alții!

Tînărul Fedor și-a părăsit satul natal cu traista în spinare și ceainicul de aluminiu agățat la curea. Pornise spre Dneprostoi, atras de ciștigurile mari despre care se dusesse vestea, de perspectivă de a învăța o meserie. Ajuns la Dneprostoi, tînărul, energic și vioi a învățat repede să conducă un excavator american „Marion”. Apoi, s-a obișnuit cu viața asta ciudată pentru un țărăn, și a început să-și îndrăgească meseria. A îndrăgit-o, pînă cînd Dneprostoiul s-a transformat în Dneproghes, pînă cînd centrala a intrat în funcțiune. Atunci, pentru că se distinsese în muncă, i s-a propus să rămînă acolo, să lucreze mai departe. Fedor a refuzat, însă, și a pornit-o spre Caucazul de nord, și a pornit-o spre Caucazul de nord, să ajute la construirea viitorului Boksanghes.

— Do’ ce te-a îndemnat să pleci tocmai acolo?

— O, n-a fost vorba de bani, mărturisește Fedor Nikiforovi surizînd blajîn. Cînd am pornit spre Dneprostoi, e drept, nu mă gîndeam decît la bani... Dar acolo, în Caucaz, m-a atras cu totul altceva. Imi vine greu să vă explic... Dacă ați ști însă ce mult mă pasionează

construcțiile! Ce mi-am zis: mai întîi vezi un ținut sălbatic, în care riul spumegă dînd de-a dura pietrele și nici măcar un suflet de miță împrejur. Iar mai tîrziu, sub ochii tăi, începe să crească centrala, riul își potolește năvala între digurile de beton și începe să asculte de om, ba chiar să-i fie de folos. Începe să dea curent care răspîndește pretutindeni lumina. Astăzi treabă mai zic și eu!

La Ust, și treburile noastre s-au aranjat cum nu se poate mai bine... Am primit un apartament de toată frumusețea, cu o grădînă în care arborii și începuseră să crească...

— Și de ce n-ai rămas acolo? Fedor continuă să suridă.

— Într-adevăr, totul și toate mă îndemnau să cred că acolo aveam să-mi sfîrșesc zilele. Casă aveam, de prețuit eram prețuit, salariul nu era deloc rău, copiii mergeau la școală, iar dînsa — aici Sappa făcu semn cu capul spre nevastă-să — își făcuse o mulțime de prietene. Ce mai încoace, încolo, eram

Noii veniți

hotărit să rămîn... După un timp, zia-rele au început, însă, să vorbească de Bratsk, așa că deodată m-am trezit că-mi pierd toată liniștea... Ba nevastă-mea mi-a spus chiar că am o fire de nomad. Dar nu-i chiar așa. De felul meu nu-s făcut pentru hoinăreală. Și totuși, sint în om îndemnuri care-s mai tari decît firea...

— Da’ aici cît ciștiți?

— Atîrnă de împrejurări: uneori 3.000, alteori 3.500 de ruble dacă lucrurile merg bine, ne răspunde muncitorul întunecîndu-se la față. Și, ca și cum s-ar fi temut că străinii care-l iscodeau și ar fi putut face o părere greșită despre el, se grăbi să adauge:

— Dar aici nu-i vorba de bani. Doar v-am mai spus-o! Cînd am pornit spre Dneprostoi cu traista atîrnată de gît, da, atunci ciștigul mă îndemna ca finul pe cal... La Bratsk, însă, oamenii nu vin pentru bani. Ce părere aveți: nu-i și asta o mulțumire, să lași în urmă-ți fapte care să amintească celor ce au să vină că ai trăit și tu pe pămîntul ăsta?

Boris Polevoi
Nikolai Wagner

FETIȚA

O MAMĂ PLINĂ DE TALENTE

O fetiță americană a rostit odată o frază pe care mai apoi un delegat la congresul partizanilor păcii a repetat-o de la tribună ca să-o audă lumea toată. Cind mă gîndesc la fraza asta caraghiasă și în același timp cutremurătoare, îmi spun că fetița aceea americană n-a putut să-o rostască așa de odată, ca printr-o revelație genială. Bie-tul copil a fost îndemnat de împrejurări să rostască vorbele acelea naive și terribile.

Întă cum imi inchipui eu că s-a desfășurat scena, acasă la fetiță, la San Francisco, în ziua cind a făcut mamei ei zguduitorul propunere :

Dimineața, la micul dejun, răsfodind zierele, tata i-o fi spus mamei :

— Ia uită-te la caricatura asta. Grozavă ! Vezi, asta-i o peșteră din Munții Stîncoși, unde are să se odăpostească guvernul nostru ca să se ferească de bombardamente cind va începe războiul. Butucul ăsta e rezervat pentru iubitul nostru președinte. Iar în băltoaca asta — o vezi ? — s-a instalat Departamentul de Stat, în frunte cu însuși Secretarul de Stat ! Sint niște apartamente destul de confortabile !...

Mama trebuie că a privit și și-a subțiat buzele. Apoi o fi zis :

— Ei au să-și găsească și peșteri mai bune, n-ai nici o grijă. Dar ce-o să ne facem noi aici, la San Francisco ? !

Fetița s-a uitat, desigur, cu palidă speranță la tatăl ei să audă ce-o să spună el.

Și tata a zis :

— Da, de noi o să fie prost. Ziarele scriu că bombe atomice au să cadă din cer ca grindina !...

— E destul și una ca să nu mai rămînă din noi nimic — i-a răspuns mama și iar și-a subțiat buzele.

Tata, un om încrunțat, gras și cu bretele, n-a mai zis nimic, ci a oftat numai mestecînd omleta : se grăbea să plece la „office”. E drept că nu-i cine știe ce bun, dar e totuși tata. Și fetiței i-ar părea rău, dacă n-ar rămînea nimic din el.

Mama a întrebat :

— Da' ce situația e chiar atît de gravă ?

— Foarte ! Uite, nu vezi ? Aici scrie clar că trebuie să începem un război arentiv împotriva rușilor și chinezilor. Iti dai seama ce poate să iasă din asta... Noi o să aruncăm bombe asupra lor, ei au să arunce bombe asupra noastră ! Și dă doamne bine...

— Dacă au și ei ce să arunce asupra noastră — a observat mama, foarte cuminte — atunci, după părerea mea, ar fi mai bine să nu aruncăm nici noi asupra lor.

— Apoi în cazul ăsta, au să năvălească aici, în Statele Unite și au să înscăuneze la noi comunismul lor. Așa scrie aici.

— Tu crezi asta ?

— Nu ! După părerea mea, sint prostii. Dar așa scrie.

Atunci fetița n-a mai putut să rabde și s-a amestecat în vorbă :

— Tată — a zis — ce-or fi dacă s-ar arunca din cer nu cu bomba atomică, ci cu cel care scrie asta ?

Tata s-a făcut roșu-roșu și a pufăit ca motanul Pix, cind îl apuci de coadă : — Ssst ! Mai încet !... Ti s-a năzărit să aiungi la Biroul Federal ?

Mama s-a supărat și dînsa.

— Dorothy, de ce tragi cu urechea la ce vorbesc tata și mama ? ! Pleacă de la masă ! Și să nu mai repeți ce ai auzit !

Fetița a trebuit să se ridice de la masă și să se ducă în arădină unde o aștepta prietenul ei — Dick, un băiețuș american, purtînd pe umeri o carabină cumărată de la magazinul de jucării, într-o mină cu o „bombă atomică” cumărată de la același magazin, și în cealaltă cu un pistol-jucărie.

Văzînd-o, Dick, care era ceva mai mare ca fetița, a exclamat :

— Bună, Dorothy ! Da' de ce ai ochii roșii ? Ai boci ?

— Putin ! — a mărturisit sincer fetița.

— Ai mîncat bătaie ?

— Încă nu !

— Atunci de ce ai boci, vao ?

— Mi-e milă de tata și de mama,

Dick !... În cîrînd n-o să rămînă nimic din ei... Tata a spus că bombe atomice au să cadă ca grindina !... Spune, Dick, nu se poate face ceva ca bombe să nu cadă de sus, din cer ?

— Ești o proastă ! — i-a răspuns Dick, care era mai bine informat. Da' de unde vrei să cadă bombe, dacă nu din cer ? Doar nu din ciropul bunicii ! Că i l-ar face ferfeniță. Că ele fac totul ferfeniță... Vrei să ne jucăm, Dorothy ?

— Da, Dick ! De-a ce ?

— De-a războiul !

— Nu vreau să mă joc de-a războiul.

— Altceva nu știu. Uite, eu am să fac pe bombardierul cu reacție, tu... pe orașul inamic Stai aici, eu mă cațăr în copac și arunc în tine „bomba”. Uite ce frumoașă e ! E un cadou de la unchiul Robert.

— Nu vreau, nu vreau !

— Numai puțin, Dorothy. Te fac ferfeniță și apoi ne jucăm de-a altceva. Stai ! Unde fugi, Dorothy, așteaptă !

Și „bombardierul cu reacție” începu să zboare în urmărirea „orașului inamic” care alerga de rupea pămîntul dar, împiedicîndu-se de un ciot, căzu cu nasul în nisipul de pe cărare și suferi o avarie gravă. Fetița dispăru în casă.

Nici acolo n-avu, însă, parte de liniște, căci aparatul de radio era deschis și o voce minioasă, răsușită și foarte înfricoșătoare spunea :

— Vom preschimba cerul și pămîntul într-un iad în flăcări ! Vom arunca asupra-le nenumărate bombe A și bombe H ! ! vom ucide pe cei maturi — la lucru, pe bătrîni — la rugăciune, pe copii în leagăne !...

Și glasul răgușit sădi groază și tulburare în inima bătîndă a fetiței, care începu să strige: „Mamă !” și fugi în odaia maică-si. Dar mama nu era singură. Era cu o tanti necunoscută, o tanti uscată ca un țîr, care îi povestea ceva. Mama a privit chioris fetița, i-a spus să-și îndrepte rochița și să dea bună ziua mătusii Regina, care sosise în ajun din New York.

Fetița a dat bună ziua și s-a așezat cuminte de-o parte.

Tanti aceea uscățivă sosită de la New York spunea :

— Sintem cu toții amăriți și alarmați.

Ai auzit ce s-a întimplat în metrou, la New York ? S-a produs un scurt circuit, metroul s-a oprit și deodată cineva a strigat : „A început !”. Și oamenii s-au repezit să iasă pe ferestre, s-a produs o invălmășeală cumplită, se striveau unii pe alții. Credeau că-i alarmă aeriană. Groznic ! Nu mai spun de ziare... Scriu lucruri că ți se face părul măciucă. Și doar rușii sint pentru pace ! O arată sus și tare ! Atunci de ce s-a arunce avioanele noastre bombe asupra lor ? Că nici ei n-au să stea cu miinile în sin. După cite citești și auzi, cind ieși pe stradă mereu te uită la cer. Dacă cumva... începe să plouă cu bombe !

În clipa aceea fetița, care stătuse liniștită pînă atunci, a sărit bătînd din palme și a strigat :

— Mamă, hai să plecăm undeva unde nu e cer !

Biet copil ! Nici nu bănuie că și trăiești într-o țară fără cer ! Deasupra capului îți atîmă blestemul plumburiu al nesățioșilor zei ai imboacății, cărora preoții lor le jertesc copilăria ta !...

De cînd Rita Koliaskina, o fetiță bolnavicioasă și talentată a fost primită la școala de muzică model, mama ei, energica Raisa Iakovlevna, și-a pierdut toată liniștea sufletească.

În fantezia-i bogată de meridianală, Raisa Iakovlevna o și vedea pe firava Ritocika, fetița cu ochi mari — laureată și ajunsă o celebritate mondială. Vede-a uriașe săli de concert scaldate în lumina candelabrelor, o vedea pe Rita îmbrăcată într-o rochie neagră de catifea cu guler alb cîntînd la pian, degetele-i subțiri zburau inspirate pe claviatură și din sală parcă se auzeau șoapte pline de invidie.

Nu știți cine-i doamna aceea simpatică, cu o șuviță de păr cărunț, care stă în rîndul intii ?

— St... E mama Margaretei Koliaskina.

— Să știți că și dînsa are o figură de geniu...!

Raisa Iakovlevna ar fi vrut ca aceste vremuri fericite să vină cit mai repede, chiar în următoarele cinci zile, ori dacă

se poate chiar în proximele trei zile. I se părea că pedagogii de la școala model o îndrumă cu prea mare incetinală pe Rita ei pe calea ce duce spre glorie.

Făcea s-o vezi pe Raisa Iakovlevna, dimineața, cind în paltonu-i monumental de blană de miel roșcat și cu o beretă cafenie, dotă ștregărește pe ceafă, se ducea la școală, la Rita. Avea buzele înclate, sprincenele încrunțate și pe față o expresie de nezdrunțată hotărîre. Vă asigur că după înfrîngerea de la Waterloo, Napoleon Bonaparte avea un aer mai degajat decît Raisa Iakovlevna a noastră !

Cind se întinea cu cunoscuți, vorbea numai despre Rita și de progresele Ritiei.

— Ați auzit ? — țipa de se auzea în toată strada. Ați auzit de Rita mea ?

— Doamne, dar ce i s-a întimplat, Raisa Iakovlevna ? De ce țipi așa ?

— Toată lumea spune că Rita e un fenomen. A bătut toate acordurile la școala model.

— Poate... recordurile, Raisa Iakovlevna ?

Raisa Iakovlevna se uită mai întii buimăcită la interlocutor și apoi jenată :

— O, am înnebunit de tot cu muzica asta ! Știi, mi-e capul plin de tot felul de Bachi, bemoli, burse. Doamne,

cită bătaie de cap, cite griji !

— Ce fel de griji, Raisa Iakovlevna ? Ritocika învață bine, e sănătoasă, are bursă. De ce te frămînti ?

— Eh, se vede că dumneata nu cunoști viața noastră muzicală. Citi invidioși sint ! Și nici cite parale fac pedagogii ăștia ! De pildă, profesorul, știi care, ăla Berezin, ilustrul nostru n-a vrut în ruptul capului s-o lase pe Rita să cînte la concertul școlii. Cică-i prea devreme. Adică cum, prea devreme ? Eu ca mamă știu mai bine ce-l devreme și ce nu-l devreme pentru fata mea. Așa că i-am spus-o de la obraz : una din două, tovarășe profesor, ori mă arunc chiar azi înaintea tramvaiului, ori o lăsai pe Rita mea să cînte miine la concert.

— Și a lăsat-o ?

Cu un zîmbet fericit care făcu să radieze chipu-i sever, Raisa Iakovlevna răspunde :

— Dacă vezi că sint vie și nevătămată, înseamnă că a lăsat-o. L-am speriat rău de tot. Știi cum mi se spune la școală ? „O mamă plină de talente” !

După care se uită la ceas și se grăbi să-și ia rămas bun.

— La revedere. Fug ! Cred că s-au și adunat toți.

...La mesutele de la bufetul școlii, a-

plecați peste paharele cu invariabilul iaurt și cu ceai slab, ședîntează mamele și tații. De sus, din clase, se aud glasurile plîngărețe ale viorilor și sunetele înăbușite ale pianului.

Privirea ageră a Raisei Iakovlevna a observat-o imediat pe grăsună Nina Fedorovna Fliamm, care șade la o măsă din colț. Fiul ei, Boria Fliamm, e în aceeași grupă cu Rita și se spune și despre el că-i un băiat grozav de talentat. Raisa Iakovlevna îl socotește concurentul ael mai de temut al Ritiei și o urăște săl-batec în adîncul sufletului ei pe grăsună de Nina Fedorovna. Dar nici Nina Fedorovna n-o agreează pe Raisa Iakovlevna. Ceea ce nu le împiedică totuși ca atunci cind se întînesc, să se îmbrățișeze și să-și spună una-alteia amabilități care seamănă cu niște bombe glastate.

— Bună ziua, scumpă madam Fliamm — exclamă Raisa Iakovlevna, sărutînd-o pe mama lui Boria pe obrazul ofilit... Te felicit !...

— Da' de ce, scumpa mea ? — întrebă alarmată Nina Fedorovna, simțînd că bomba e gata să explodeze.

— Boricika al dumitale a cîntat minunat ieri în clasă. A făcut numai două greșeli

Nina Fedorovna Fliamm se face verde la față și timp de o secundă o privește pe Raisa Iakovlevna ca un boxer care își alege pe chipul adversarului punctul unde să lovească. Apoi zice : — Am vrut mai de mult să-ți spun, madam Koliaskina, s-o duci pe Rita dumitale la un psihiatru. Toți de la școală spun că aptitudinile ei fenomenale pot să se termine prost. De pe acum biții, săraca, ca o marionetă trasă de sfiori.

— Bițiile fiindcă-i persecutată de Berezin. Am dus-o la dispensar și medicul a pus imediat diagnosticul : de vină — a zis — e profesorul Berezin.

Uitînd de vrajba dintre ele, cele două mame încep să-i ocărăscă cu pasiune pe pedagogii de la școala model și rîndu-ielile de acolo.

— O pun pe Rita să învețe tot felul de obiecte — se plînge Raisa Iakovlevna. Da' ce obiecte are nevoie să învețe o viitoare laureată ? Obiecte puteam s-o învăț și la noi, la Mariupol.

— Și Boricika al meu e persecutat, fiindcă e timid — îi ține isonul Nina Fedorovna Fliamm. Vor ca să cînte în orchestra elevilor. Cică asta ar fi bine pentru dezvoltarea lui muzicală. Ce mai, îl persecută.

— Și Ritiei i-au dat să cînte la concert din Bach. Toată lumea știe că Bach e un compozitor care te nenorocește. Alții au cîntat „Priiășul”, „Păsărica”, pe Rita au pus-o să cînte din Bach. Toată noaptea apoi l-am visat pe nesuferitul ăsta de Bach, un tuciuru care seamănă cu Berezin.

Între timp, orele de clasă s-au terminat. Mamele își plătesc iaurlul și se reped să iasă înaintea odraslelor. Rita Koliaskina, fetița cu ochi negri, coboară scara țîndu-se de mîna cu blondul și dolofanul Boria Fliamm. Înainte de a dispărea în brațele mamelor lor, băia-tul și fata își iau rămas bun stringîndu-și cu putere miinile. Cită prietenie curată și sinceră în această stringere de mîna !

Mama talentată o sărută pe Rita și o întrebă nerăbdătoare :

— Cum ai cîntat astăzi Ritocika ?

— Bine, mamă.

— Dar Boricika cum a cîntat ? — întrebă onctuos Raisa Iakovlevna, uitîndu-se cu coada ochiului la Nina Fedorovna, care, gîfînd, îi încheie fiului paltonașul.

— Foarte bine — îi răspunde veselă fetița. Mai bine decît mine.

— Ce umbli cu prostii ? N-a făcut ieri două greșeli ?

— Da, dar astăzi n-a făcut nici una.

— Ei, poftim, admirați-o ! — șuieră „mama talentată”. Da' ce, domnișoară, tu ești profesorul Berezin ? Sau ești compozitorul ăla, Bach, care-i așa deștept ? De unde știți că Boricika a cîntat mai bine ca tine ?

— Dacă spune, înseamnă că știe — exclamă triumfătoare Nina Fedorovna Fliamm și țipa la fiul ei : — Ce-ți tot sucești capul ca o elice ! De jumătate de oră mă chinuiesc să te închei la palton.

Afară zăpada se topea. Lipînd cu șoșonii învechiți prin băltoace, Raisa Iakovlevna își dădăcea furioasă fiica :

— Ce nevoie ai tu să-l lauzi pe Bor-ka ăsta ? Cum poate el să cînte mai bine decît tine ? El nu-i un fenomen. Pe cind tu trebuie să îți mereu minte că ești un fenomen. Mă auzi, Rita ?

Dar Rita Koliaskina își mușcă buzele și obrajii îi sint roșii fac. Te pomenești că-i e rușine de talentele mămicii.

DOUĂ SCHIȚE DE
DIN
DIN
DIN
DIN

Petea, unul din protagoniștii filmului „Băieții”, consacrat prieteniei pionierești

Filmul

Roluri mici, mari creații actoricești

Roluri episodice... Apariții de o clipă în mozaicul complicat al acțiunii, menite să pună mai bine în lumină un moment din viața eroilor principali, să le justifice o anumite comportare, să le dezvăluie o trăsătură a caracterului. Un actor de talent poate transforma însă „episodicul” într-o mare creație artistică.

În istoria cinematografiei sovietice există o adevărată tradiție în această direcție, datorită artei neîntrecuților regizori Serghei Eisenstein și Vsevolod Pudovkin, care acordau cea mai mare grijă alegerii personajelor secundare și figurajei, rolurile acestea fiind deseori distribuite unor actori renumiți. Se știe, de pildă, că Nikolai Ohlopkov, vestitul regizor și actor al teatrului „Matakovski” din Moscova, a dat o interpretare strălucită (despre care s-a vorbit multă vreme), unui marinar anonim din filmul mut „În portul morții”. Vsevolod Pudovkin, recunoscut ca partizan înflăcărat al mijloacelor laconice de expresie, obișnuia să joace el însuși roluri de figuraj, unele din realizările sale în acest domeniu fiind recunoscute ca adevărate capodopere (îndeosebi personajul „Nevinovatul” din „Ivan cel Groaznic” al lui Eisenstein). Și exemplele ar putea fi înmulțite. Unul dintre cele mai îndrăgite roluri din cariera cinematografică a lui Boris Cirkov îl constituie un mic rol din filmul „Серафим”. Personajul e un țaran care se adresează de câteva ori comandantului. Rolul nu cuprinde decât câteva fraze. Dar interpretul are o față atât de expresivă, iar privirile cu care scrutează uneori cu simpatie, alteori cu neîncredere pe cei din jur spun atât de mult despre el, încât el nu poate trece neobservat de către spectatori.

Poate că încă multă intensitate și exigență doacă în rolurile principale, interpretul unui rol episodic

este solicitat să dezvăluie în răstimpul celor câteva minute cât se află în fața obiectivului cinematografic întreaga lume interioară a personajului, cu luminile și umbrele ei. Adevărata măsură a talentului unui actor se vedește astfel și în aceste roluri „mici”, care cer o concentrare maximă a resurselor interpretative. Tinăra și talentata actriță Zinaida Kirienko, interpreta Nataliei din trilogia „Pe Donul liniștit”, are o creație la fel de izbită în micul rol al Irinei din „Soarta unui om”. Adunate laolaltă, momentele apariției Irinei în cursul acțiunii nu ocupă decât câteva minute. Dar chipul Irinei se imprimă puternic în amintirea noastră cu întreaga-i frumusețe spirituală, cu blândețea și farmecul ei discret.

Pe Leonid Bikov, interpretul lui „Maxim Minciună” și al comsomolistului Alioșa din „Voluntarii”, l-am revăzut nu de mult în coproducția sovieto-ceshoslovacă „Stele de mai”. Un tânăr tanchist sovietic își jertfește viața pentru a ajuta pe un fost deținut politic cehoslovac să se întoarcă acasă. E un rol episodic, dar Leonid Bikov are o apariție atât de luminoasă și convingătoare, imprumută atita sinceritate personajului, încât tanchistul se reliefează pregnant din ansamblul acțiunii, cucerind întreaga simpatie a publicului.

Roluri episodice... prilej de mari creații actoricești. Filmele din ultimii ani oferă nemăsurate mărturii în acest sens: creația lui Alexei Batalov în „Zboră cocorii”, a Klarei Luciko în „Viața e în mâinile tale”, a Valentinei Teleghina în „S-a întâmplat la Penkov” și multe altele.

Remarcabile realizări au avut numeroșii interpreți ai micilor roluri din recentul film al lui Ciuhrai „Balada soldatului”, unde fiecare personaj, fiecare apariție, oricât de fugară, a adus pe ecran o personalitate distinctă.

FILME NOI

Minzul

După o povestire de Mihail Șolohov

După trilogia „Pe Donul liniștit”, după „Soarta unui om” și „Pământ desțelenit”, cineaștii sovietici prilejuiesc spectatorilor o nouă întâlnire cu personajele operelor atât de pasionante și originale ale lui Mihail Șolohov, considerat astăzi în unanimitate ca „scriitorul cel mai cinematografic”. Este vorba despre ecranizarea povestirii sale de mică întindere „Minzul”, scrisă în urmă cu treizeci și cinci de ani. În această miniatură literară de un tulburător lirism regăsim multe din trăsăturile specifice creației șolohoviene, stăpînită de un umanism cuceritor.

Povestea minzului roșcovan născut pe cimpul zguduit de exploziile obuzelor dezvăluie marea bunătate a omului simplu rus, bunătate pe care nu i-o pot răpi nici lipsurile vieții aspre de front nici primejdia morții ce pîndește în fiecare clipă. Un minz n-are ce căuta într-un escadron aflat pe cimpul de luptă. De acest lucru încearcă să-l convingă comandantul pe soldatul Trofim, cărui il revine sarcina să-l împuște. Dar minzul acesta ghidus, care aduce aerul îmbibat de fumul șrapnelor cu botu-i umed și catifelat și zburdă într-una pe picioarele-i subțirele, aduce atita bucurie și mișcare țaranului Trofim, amintindu-i de ograda lui de acasă, de copii, de tot ce îi era drag și familiar! Cum să-l omoare? Și Trofim aruncă instinctiv cartușele. Se aștepta la o mustrare din partea comandantului, dar în acea dimineață de primăvară, încărcată de miremele mălîngului înflorit, cînd în ciuda fumului exploziilor, deasupra stepei pîrjolite de lupte plutea un iz de pămînt, de muncă, acesta se gîndea cu duioșie la minzul cel roșcovan, cu coada stufoasă ca de vulpe și asculta înțelegător explicațiile stingace ale ostașului. Minzul însoțește escadronul în mai multe bătălii. Și îi e dăt să scape încă o dată de la moarte. Dar într-o zi, în timp ce Gărzile Roșii trec Donul printr-un punct primejdios în urmărirea cazacilor contrarevoluționari el este prins într-un virtej ce-l trage nemilos spre adîncuri. Minzul se zbate nepuținător, iar Trofim, nemaiputînd să suporte chinurile plîpîndului

animal de care se legase, se hotărăște să tragă. Minat de durere, el pornește apoi înot spre bulboană și tirăște animalul mort pe țărnul nisipos. De undeva de pe celălalt mal, mișcările lui sint însă minuțios urmărite de un ofițer alb care țintește îndată ce ostașul roșu atinge pămîntul. Trofim zace pe nisip, iar pe buzele-i arse, inspumate de sînge, care nu-și mai sârutaseră de cinci ani copiii, a încremenit un zîmbet...

Filmul inspirat de impresionanta povestire a lui Mihail Șolohov este realizat în studiourile din Leningrad de tînărul regizor V. Fetin. Rolul soldatului Trofim a fost atribuit actorului Evgheni Matveev, care în recenta ecranizare a „Pămîntului desțelenit” l-a interpretat pe Nagulnov. Comandantul escadronului este întruhipat de Leonid Parhomenko. Filmul a fost realizat sub îndrumarea artistică a regizorului Grigori Kozințev.

„Pîine și trandafiri”, piesa dramaturgului A. Salînski este acum adaptată pentru ecran la „Mosfilm” de regizorul F. Filippov. Entuziaștii eroi al plesei, grupul de muncitori care la chemarea partidului plecau în 1919 pe pămînturile înțelenite din Altai pentru a contribui la organizarea unei comune, sint intruchipați de cunoscutele vedete ale ecranului Liudmila Kasatkina și Pavel Kadocinikov, Piotr Glebov, Alexandra Zavialova, Eduard Bredun ș.a.

Noul film artistic pentru ecran la care conlucrează cineaștii „Mosfilmului” și ai studioului din Tallin are la bază elemente din comedia estonă „Ultimul vi-raj”, al cărei titlu l-a și păstrat.

Evgheni Urbauski și Ella Lejdei, interpreții unui mic episod din „Balada soldatului”

Cinematografe gigant

Numele de „Velikan” („Urișul”) a fost atribuit cu ani în urmă unui cinematograful din centrul Leningradului. Și pe bună dreptate. Cinematograful posedă cea mai mare sală de vizionări din U.R.S.S. „Velikan” se numără și astăzi printre cele mai frecventate cinematografe leningradene, dar nu mai deține de mult primatul în competiția sălilor de cinema. Încă în 1958 un colectiv de arhitecți și constructori a prezentat spre aprobare proiectul unui cinematograful cu 2.500 de locuri. Proiectul a căpătat curînd contururi materiale. Acum, construcția noii clădiri, situate în piața Pușkin din Moscova, se apropie de sfîrșit. Dar înainte ca noul cinematograful moscovit să-și deschidă porțile, într-un alt colț al Moscovei, în piața Turgheniev, între strada Kirov și viitoarea magistrală — prospectul Novokirovski — va începe construcția unui alt cinematograful cu o capacitate de 3.000 de locuri. Pînă nu de mult, acesta din urmă, deși aflat încă în proiect, era considerat „asul” competiției. În momentul de față, însă, el a fost întrecut. Rivalul său, proiectat de arhitectul K. Pavlov, va avea 4.000 de locuri și va ocupa o suprafață de 50.000 m². Sala noului cinematograful care a și primit numele binemeritat de „Velikan”, nu va servi exclusiv proiectiilor de filme ci va găzdui și adunări solemne, mitinguri, conferințe etc. Sala de spectacole va avea forma unui trapez, ecranul fiind situat în așa fel încît să facă posibilă o vizionare optimă din orice punct al amfiteatrului și balconului. La construcția noului cinematograful se vor folosi îndeosebi betonul și sticla. În privința locului unde se va înălța eleganta clădire a noului „Velikan” se poartă încă discuții între proiectanți și constructori. Se pare, însă, că cei mai mulți optează pentru piața Oktiabrskaja, care oferă cel mai armonios ansamblu arhitectonic și cea mai bună perspectivă viitoarei săli.

Reflector

După cum o arată chiar titlul, filmul „Trei generații”, o producție „Mosfilm”, oglindește tradițiile eroice ale Comsomolului. Scenariul filmului este semnat de dramaturgul A. Galici. Printre interpreții principali se află Alla Lario-nova, N. Bogoliubov, K. Sorokin, V. Sanaev,

„Andrei Sokolov triumfă pe ecranele lumii” — sub titlul acesta revista „Sovetski ekran” publică fragmente din recenziile apărute în diferite reviste străine, consacrate marelui film sovietic „Soarta unui om”. Deosebit de semnificative ne par cuvintele cu care se încheie citatul extras din revista franceză „Cinema”: „Spectatori! Sokolov sinteți voi. Voi puteți fi ca el. Filmul cîntă mărșă voastră. Ideea aceasta răzbată din fiecare cadru, din fiecare episod al filmului”.

Actorii Boris Cirkov, Andrei Popov și Tatiana Pilețkaia au terminat recent turnarea filmului „Visele se împlinesc” în regia lui M. Viniarski. Acțiunea se petrece pe șantierul unui nod hidrolic, unde lucrează oameni diferiți, care au o viață plină, interesantă.

Tinere talente din regiunea Iuvină

A.R.L.U.S.

CONSTANȚA

In centrul atenției, agricultura

Dat fiind specificul regiunii, Consiliul regional A.R.L.U.S.-Constanța arată o deosebită preocupare pentru popularizarea în mijlocul țărănimii muncitoare a realizărilor agriculturii sovietice, a experienței colhoznicilor sovietici.

„Ce e nou în organizarea producției sovhozurilor“, „O etapă importantă în dezvoltarea agriculturii sovietice“ sînt numai două din titlurile conferințelor expuse în ultimul timp la sate și în unitățile agricole socialiste din regiune.

În cadrul acțiunii de popularizare a agriculturii sovietice, în regiunea Constanța au funcționat și 9 expoziții de fotografii. Expozițiile, organizate în fiecare centru de raion și în majoritatea gospodăriilor agricole colective și de stat au fost vizitate de un mare număr de oameni ai muncii.

La G.A.S. „Costache Burcă“ din raionul Negru Vodă, unde a avut loc un schimb de experiență la care au participat directorii și inginerii agronomi din întreaga regiune a fost prezentată expoziția „Un sovhoz de pe pămînturile destelenite din

Kazahstan“, iar în localitatea Măcin expoziția „Colhozul sovietic 9 Mai“. Cu prilejul organizării acestei expoziții care a fost vizitată de oameni ai muncii din orașul Măcin și de colectivități din comunele din împrejurimi au fost proiectate și o serie de diafilme cu aspecte din industria și agricultura Uniunii Sovietice.

Expoziții înfățișînd aspecte din munca și viața colhoznicilor sovietici au fost organizate și la căminele culturale din comunele Greci și Turcoaia.

CLUJ

Popularizarea științei și tehnicii înaintate

În principalele centre muncitorești din regiunea Cluj, Consiliul regional A.R.L.U.S. s-a îngrijit de organizarea unor manifestări menite să informeze oamenii muncii asupra ultimelor realizări ale științei și tehnicii sovietice.

Printre aceste manifestări cităm ciclurile de conferințe la reușita cărora au contribuit oameni de știință și cultură din orașul Cluj. La clubul „Cimentul“ din orașul Turda, de pildă, ciclul de conferințe „Progresul tehnic în slujba septenalului“ a fost deschis de acad. Raluca Ripan, președintele filialei Cluj a Academiei R.P.R., iar la clubul întreprinderii „Industria sîrmei“ din Cimpia Turzii conferința „Tehnica nouă și septenalul“ a fost ținută de prof. univ. Al. Domșa, rectorul Institutului Politehnic din Cluj. Conferințe pe teme asemănătoare au avut loc și în centrele muncitorești Alud și Dej.

De un deosebit interes printre muncitorii din regiunea Cluj s-au bucurat întîlnirile cu participanții la călătoria cu Trenul prieteniei, organizată la Moscova cu prilejul zilei de 1 Mai de Consiliul General A.R.L.U.S. și O.N.T.-Carpați. Astfel de întîlniri au avut loc în 14 centre din regiune, la ele participînd sute de oameni ai muncii. De o numeroasă asistență s-au bucurat și seriile literare organizate la cluburile întreprinderilor, în cadrul cărora au fost expuse conferințe și au fost făcute prezentări de cărți ale scriitorilor sovietici. Aceste manifestări au fost urmate de programe artistice, organizate cu concursul echipei culturale din întreprinderile respective.

SCRISORI din U.R.S.S.

Doresc să-mi fac prieteni în România

Vă salut din depărtata Kamciatkă. Lucrez la un combinat piscicol. Aș vrea să-mi fac prieteni în România.

ANATOLI SERGHEEV
Petropavlovsk,
Vellulenskaia buhta na
Kamceatke

Studenți, să corespondăm!

Sînt student în anul III la Institutul de construcții din Harkov. Aș dori să corespondez cu un coleg român.

VITALI SKIBA
Harkov — 2,
Do vostrebovania

Vă scriu din orașul Pușkin

Locuiesc în orașul Pușkin, acolo unde a trăit și a învățat marele poet rus. Recent am absolvit școala pedagogică din Leningrad. Aș vrea să am prieteni în țara dv.

LIDA KUTENTOVA
Leningradskaja obl.,
Pușkin, Bulvar Kikvidze
20/13, kv. 11

Am citit multă literatură despre România

Sînt muzician. Ascult cu regularitate emisiunea „Aici București“ și citesc revista „Narodnaia Ruminia“. În ultima vreme am citit multă literatură despre țara dv. și aș vrea să-mi îmbogățesc cunoștințele corespondînd cu un tînăr din România.

GHENRIH REIZENSON
Kuznețovo — 9,
Klubnii pr. 1, kv. 21

Aș vrea să corespondez cu un strungar

Sînt strungar la uzina „Svet șah-tiora“ din Harkov. Nu cunosc prea multe lucruri despre România, de aceea aș vrea să corespondez cu un coleg din țara dv.

LIUBOV OLE'NIK
Harkov — 24,
do vostrebovania

CONTINENTUL

Trotuare încălzite iarna

La Moscova, au început lucrările în vederea încălzirii trotoarelor în timpul iernii. Autorul acestui interesant proiect, care, deocamdată, e pus în practică în regiunea străzilor Kuznețki-Most și Petrovka, este inginerul Boguslavski.

Încălzirea se realizează prin introducerea, sub trotoare, a unor tuburi alimentate cu lichid anti-ger, de un cazan special. Tuburile încălzite astfel, vor face să se topească zăpada depusă pe trotoare.

Un alt mijloc folosit în acest scop, este săparea sub trotoar a două canale prin care circulă aer cald.

Originalele instalații vor fi intro-

duse îndeosebi în punctele mai aglomerate ale capitalei sovietice, în fața stațiilor de metrou, magazinelor și teatrelor.

Harta tectonică a Arcticii

La Institutul de geologie al Academiei de Științe a U.R.S.S. a fost, recent, pusă la punct o hartă tectonică a Arcticii în protecție polară. Harta dovedește că, între arhipelagul arctic canadian și regiunea nord-estică a Uniunii Sovietice există multe asemănări din punct de vedere al structurilor geologice, și că ambele teritorii sînt legate prin lanțul munților submarini Lomonosov, descoperit de exploratorii sovietici în oceanul Arctic.

U. R. S. S.

IN PRAG DE OLIMPIADĂ

La 25 august tradiționala flacără olimpică va fi din nou aprinsă, de astă dată în „Cetatea eternă“. — Roma cea veche și cu milenare tradiții. Steagul alb olimpic, păstrat timp de patru ani la Melbourne, se află acum în drum spre Italia, și va flutura deasupra marelui stadion în lăuntrul căruia se vor desfășura întrecerile, iar cele cinci cercuri ale sale vor aminti din nou indisolubila legătură a sportivilor din cele cinci continente.

Șapte mii de sportivi reprezentînd 85 de țări vor lua parte la această a XVII-a Olimpiadă, cea mai mare de pînă acum. Medalii de aur, de argint și de bronz vor răsplăti pe învingători, iar numele lor vor intra în cartea de aur a campionilor olimpici. Nu-l de mirare deci că acum, cînd a mai rămas atît de puțin timp pînă la începerea jocurilor, experți din toate țările, antrenori, foști și actuali campioni și recordmani, alături de nenumărații sportivi de pretutindeni sînt preocupați de întrecerile olimpice, de șansele diferiților concurenți, care sînt apreciate și discutate pe baza diferitelor concursuri pre-olimpice care se succed unul după altul.

În centrul atenției generale, după cum era de așteptat, se află sportivii sovietici, învingătorii ultimelor olimpiade. Rezultatele lor sînt urmărite cu cea mai mare atenție. Ele reprezintă în acest sezon o

curbă ascendentă care promite mult. Fiecare concurs aduce noi recorduri, astfel că raportul de forțe în ajunul mării întreceri suferă modificări de la zi la zi, punînd în incertătură pe experți și promițînd tot felul de surprize.

Ultimul campionat de atletism al Uniunii Sovietice, în cadrul căruia s-au întrecut o serie de atleți și atlete care candidează cu mari șanse la medaliile olimpice, a adus o serie de rezultate de valoare care confirmă încă o dată nivelul înalt și forma foarte bună a sportivilor care vor reprezenta culorile U.R.S.S. la Roma.

Astfel, studentul Viktor Bolșoi a cucerit titlul de campion la săritura în înălțime cu o performanță de 2,10 m. Excelentul decatlonist Vasili Kuznețov, considerat în anul 1959 ca cel mai bun sportiv din lume datorită remarcabilului record pe care l-a stabilit (8357 puncte), a revenit în formă după un traumatism pe care-l suferise. Fără îndoială că duelul dintre Kuznețov și negrul R. Johnson va constitui unul dintre punctele de atracție ale Olimpiadei. Johnson, care deține actualmente recordul lumii, s-a exprimat astfel într-un interviu acordat ziarului „Komsomolskaia Pravda“: „Sportivii sovietici, a spus el, vor concura la Roma la fel de bine ca și la precedentele jocuri olimpice. Aștept cu nerăb-

dare întîlnirea cu prietenul meu Vasili Kuznețov“.

Remarcabil este recordul mondial stabilit la aruncarea greutății de Tamara Press: 17,42 m. — cu aproape un metru mai mult decît celelalte concurențe sovietice și decît singura „adversară“ străină, neozelandeza Stolper. Tamara Press este și o excelentă aruncătoare de disc; în mai, la Berlin, ea a obținut cea mai bună performanță mondială din ultimii ani.

Pînă nu de mult, săritura cu prăjina constituia apanajul exclusiv al atleților americani. În ultimul timp, însă, săritorii sovietici Vladimir Bulatov și I. Krasovskis au obținut rezultate valoroase care li apropie de zona celor mai bune performanțe olimpice (V. Bulatov a arătat că o săritură de 4,70 — pe care speră s-o realizeze, — poate fi suficientă pentru medalia de aur).

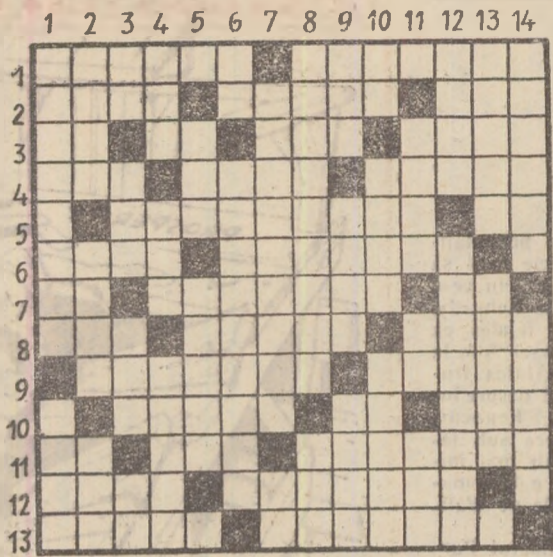
Dacă adăugăm triplul salt (V. Kreer), suliță femei (Elvira Ozolma), săritura în lungime bărbați (Ter-Ovanesian) constatăm că atleții sovietici se prezintă cu foarte multe șanse la numeroase medalii de aur la viitoarea Olimpiadă.

Mai important, însă, decît victoriile individuale este prezența masivă în locuri fruntașe a reprezentanților U.R.S.S. la toate disciplinele sportive. Ca și la trecutele Olimpiade, sportivii sovietici care obțin primele locuri nu constituie fenomene izolate. În urma lor vin mulți alții, o rezervă nesfîrșită de forțe care își are izvorul nesecat în marea mișcare sportivă de masă din Uniunea Sovietică, sprijinită în mod larg de către conducerea de stat a U.R.S.S. De aceea nu ne îndoim că și de data aceasta Jocurile Olimpice, cea mai importantă competiție sportivă, vor prilejui o nouă afirmare a superiorității incontestabile a mișcării sportive sovietice, noi și remarcabile succese celor mai buni reprezentanți ai ei.

P. Voinescu

B A L E T

ORIZONTAL: 1) Dans tuljic de balet — „Parisul”, balet de Asafiev (sing.). 2) Distins (fig.) — Acolo a fost teatrul de operă și balet din București — E amețitor dar... nu-i dans. 3) Leșie! — Primii pași în școală — Pasăre mare din basmele orientale — Seamă (pop.) 4) Et în Arcadia... — Dragoste — Dans clasic. 5) Autorul jantei orientale „Islamei” — Rocada mică. 6) A zburat pentru prima și ultima oară — Dans ucrainean ce constituie un tablou al veseleii populare și care și-a găsit în Ceaikovski un pictor neîntrecut. 7) Ei! Hai! sau interjecție transilvăneană — Căciulițe pentru copii — Localitate în Crimeea. 8) Măsuri de suprafață — Personaj principal din piesa „Familia” de Popov. — Cuvânt cunoscut în titlul unei piese de Gorki. 9) „Frumoasa din... adormită”, balet de Ceaikovski — Adiere de vânt. 10) Autorul piesei coregrafice „Valsul” — Riu în Siberia — Cer frumos. 11) 100 mp — Cuvânt prin care se cere repetarea unei scene frumoase — Maestră strălucită a baletului sovietic, intruchiparea grației din baletul „Romeo și Julieta” de Prokofiev. 12) Loterie — Minuat interpret al baletului sovietic. 13) „Kuznetov, interpreta lui Armen din baletul Gayaneh — Balet de Hacıyan.

Dans clasic. 2) „Dancoscută muzică de balet sovietic — Exclamație de entuziasm. 9) „Lebedelor”, balet clasic de gingașă și adincă simfonică, scris de Ceaikovski (neart). — A face o piruetă — Păsări de pradă. 10) Poștim? — Băutură — Orz fiert și uscat, gata de a fi întrebuițat pentru fabricarea băuturii de mai sus. 11) Actor din filmul românesc „Alarmă în munți” — Alfa și Omega — Compozitor spaniol. 12) Mare în U.R.S.S. — Cerșetor napolitan. 13) Personaj principal dintr-un balet de Prokofiev — Teatrul de operă și balet din Leningrad. 14) Dansator de... ocazie — Tatiana... talentată balerină sovietică.

VERTICAL: 1) Dansatoare de balet de operă

Articole de ceramică
VAZE DE FLORI, BIBELOURI, SCRUMIERE ETC.
 pe motive specifice raionului Horezu, reg. Pitești
 produce și livrează
COOPERATIVA ÎNTREȚINEREA
 HOREZU, str. Tîrgului 35

Consumați BISCUȚI ȘI PASTE FĂINOASE
 produse ale întreprinderii **STEAUA ROȘIE SLATINA**

PRODUSE DE CALITATE!

PROMOEXPRES

Nu uitați! **MARTI** *Nu uitați!*

ULTIMA ZI CIND PUTETI DEPUNE BULETINELE ABONAMENT

MIERCURI TRAGEREA

VINDEM

fără repartiție, în sectorul socialist:

- araci pentru vie și legume
- lăturoaie de fag
- lemn pentru construcții rurale (din fag, carpen și ulm)
- colaci pentru roți, precum și orice materiale pentru căruțe

Adresați comenzile dv. ferme
 Direcției Regionale de Economie Forestieră
SUCEAVA
 str. Ștefan cel Mare 74, telefon 2831

CONSUMAȚI PRODUSELE

ICIL, SIBIANA

M.B.C. I.C.I.L. SIBIANA SIBIU

Poiana
Victoria
Pălinis
MIXTA
NETUȘ Crema de șvțțer

Brînzeturi topite de calitate superioară și tuburi cu creme pentru turiști și voiaj

De vânzare la magazinele **ALIMENTARA**

CEREȚI PRODUSELE

FABRICH DE CONSERVE DE FRUCTE RÎURENI VILCEA

Gemuri, sucuri pasteurizate din fructe, siropuri, dulceturi

Veac nou

Cine-i John Kennedy?

Noul lider al Partidului Democrat e, probabil, cel mai tânăr politician american care a candidat la scaunul prezidențial. Kennedy nu are decât 42 de ani și se trage dintr-o familie bogată a cărei avere se cifrează la aproape 300 de milioane de dolari. După absolvirea universității de la Harvard, John Kennedy a studiat un timp la o școală de economie din Londra unde preda celebrul Harold Laski.

Primul succes mai important al lui Kennedy în viața publică a fost victoria pe care a câștigat-o în 1952, în cursul alegerilor pentru Senat, asupra lui Henry Cabot Lodge — fruntaș al Partidului Republican. O trăsătură caracteristică pentru activitatea desfășurată în toți acești ani de Kennedy a fost tendința manifestă de a nu se angaja prin nici un fel de declarații.

Și intrucît multe din discursurile lui Kennedy sînt departe de a putea răspunde întotdeauna la întrebarea: ce crede el?, comentatorii politici americani s-au apucat să cerceteze cum a votat Kennedy în Senat cu diferite prilejuri. Cu care ocazie s-a vădit că el a preferat să nu fie de față cînd Senatul american a hotărît în cele din urmă „să dea un vot de blam“ superobscurantistului MacCarthy; a aprobat o seamă de proiecte de lege îndreptate împotriva sindicatelor; și-a dat votul adversarilor acordării de drepturi cetățenești negrilor. În același timp, însă, partizanii lui Kennedy citează cazuri care pot fi interpretate și ca o dezaprobare a acțiunilor extremiste ale celor de dreapta, ceea ce dovedește prudența tinărului senator.

În ultimele luni, însă, cînd în centrul campaniei electorale s-au

aflat probleme de politică externă extrem de acute, Kennedy a trebuit să-și definească în oarecare măsură poziția. În cuvîntările din ultimele săptămîni, în cursul cărora s-a pronunțat atît pentru continuarea cursei înarmărilor cit și pentru „întărirea“ N.A.T.O., declarînd că sprijină politica Washingtonului față de Cuba și în problema Berlinului, Kennedy s-a văzut totuși nevoit să țină seama de actuala stare de spirit a opiniei publice americane, condamnînd aventurile guvernului Eisenhower și cerînd revizuirea politicii externe a S.U.A. caracterizată drept anacronică. Într-un interviu publicat într-unul din ultimele numere ale revistei „United States News and World Report“, Kennedy a recunoscut scăderea rapidă a puterii, prestigiului și influenței Americii în lume în comparație cu Uniunea Sovietică. „Eu includ în cele de mai sus — a declarat senatorul — creșterea relativă a producției economice, realizările științifice, forța militară, influența asupra țărilor noi și sistemul de învățămînt“. Amară și neobișnuită mărturisire făcută de o înaltă personalitate americană!

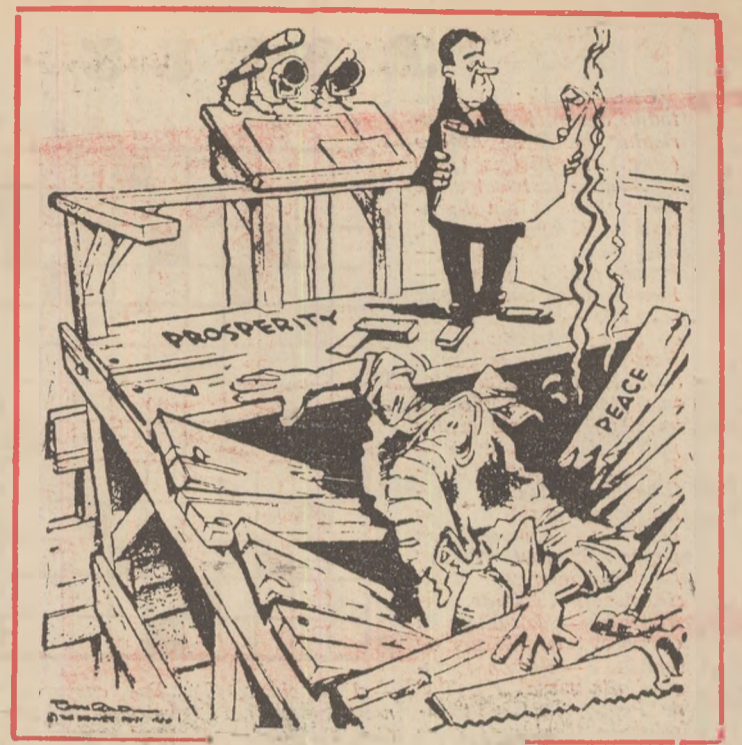
În clipa de față zierele și comentarii politici din Statele Unite cîntăresc sub toate aspectele șansele lui John Kennedy de a fi ales la Casa Albă. Cunoscătorii bucătăriei politice americane țin seama chiar și de înfățișarea și vîrsta doamnei Kennedy. „După vechile canoane politice — au arătat, de pildă, autorii lucrării „Candidații anului 1960“, recent apărută în S.U.A. — soția candidatului la postul de președinte nu trebuie să fie nici prea tinără, nici prea frumoasă. Femeile obișnuiesc să invidieze amîndouă aceste calități. Alegătoarele preferă să

aibă de a face cu o personalitate de vîrstă mijlocie care să n-aibă nimic atrăgător. În ce-o privește pe Jacqueline Kennedy, în caz că soțul ei ar fi ales, ea ar deveni stăpîna Casei Albe la 31 de ani, în deplinătatea frumuseții“. Dar vorbind despre înfățișarea doamnei Kennedy, presa americană trece sub tăcere un alt fapt, mult mai important și anume că e fiica marelui om de afaceri de pe Wall-Street, John Bouvier.

Lyndon Johnson, liderul Partidului Democrat în Senat, și milionarul Symington, prieten bun cu ex-președintele Truman, cunoscuți ca partizani ai actualei politici externe americane, n-au putut obține să fie desemnați de către Congres drept candidați la postul de președinte. Încercînd în ultimul moment să preîntîmpine desemnarea candidaturii lui Kennedy, Lyndon Johnson a declarat că acesta e grav bolnav și trăiește numai cu medicamente puternice, afirmație dezmințită imediat de cartierul general al lui Kennedy. Totuși, forțele care-l sprijină pe Johnson au izbutit să dobîndească promovarea candidaturii favoritului lor la postul de vice-președinte.

Grupul de partizani ai lui Adlai Stevenson — care critică cel mai mult politica externă a guvernului Eisenhower — n-a izbutit să obțină desemnarea candidaturii acestui fruntaș. Cu toate acestea, în cercurile conducătoare ale Partidului Democrat se afirmă că în cazul victoriei lui Kennedy în alegerile din noiembrie, Stevenson va deveni Secretar de Stat. De altfel, nici Stevenson nu neagă această posibilitate.

Val. Zorin

NIXON-LODGE

În incinta „Amfiteatrului internațional“ din Chicago s-au stins luminile. Oamenii de serviciu au dus la lada de gunoi muniți de panouri, coifuri de hirtie, insigne ș.a. Elefantul (simbolul Partidului Republican), închiriat de la un varieteu, a fost trimis acasă. Richard Nixon, candidatul republican la postul de președinte, a plecat la Washington.

„Pace“ și „prosperitate“ — acestea sînt cuvintele de ordine folosite cu predilecție de propaganda republicanilor. Aceste cuvinte au fost declinate la toate cazurile și la recentul Congres de la Chicago. Dar poate că niciodată pînă acum ele n-au fost atît de departe de a exprima adevărata stare de lucruri.

Desenatorul Conrad de la ziarul „Denver Post“ a înfățișat extrem de sugestiv adevărata situație. Partea din tribuna republicană pe care scrie „Pace“ s-a năruit, iar elefantul — simbolul acestui partid — s-a prăbușit. Într-adevăr, chiar asta-i

realitatea. Guvernul american Eisenhower-Nixon s-a compromis prin acțiuni josnice.

În noaptea de 22 spre 23 iulie, Nixon s-a dus să se închine în fața lui Rockefeller care i-a cerut ca în programul Partidului Republican să fie inclus un număr de puncte făgăduind în schimb să-l sprijine pe Nixon.

Așa s-a născut comunicatul comun, dictat evident de Rockefeller. Comunicatul cuprinde cererea de intensificare a cursei înarmărilor, de sporire a cheltuielilor militare, de accelerare a producției de arme-rachetă și de reluare a experiențelor subterane cu arma nucleară.

Lucrările Congresului republican s-au desfășurat sub semnul cuvintelor de ordine ale lui Rockefeller. Dezvoltîndu-le, președintele Eisenhower s-a lăudat la Congres cu aviația de bombardament și rachetele balistice americane. Congresul a adoptat un program în care un număr de puncte seamănă ca două picături de apă cu pretențiile ultimative ale lui Rockefeller. Programul vorbește despre „noi eforturi... mult mai active... mai îndrăznețe în domeniul „apărării“, ceea ce în limba de toate zilele înseamnă intensificarea cursei înarmărilor. De altă parte, programul cere reluarea experiențelor nucleare.

Nu, republicanii nu-și pot reface prin nici un fel de minciună aureola de campioni ai păcii.

Caricatura lui Conrad înfrumusețează evident situația. În desenul caricaturistului, Nixon, candidatul la postul de președinte, se mai află încă într-o parte a tribunei pe care scrie „prosperitate“. În realitate în S.U.A. prosperitatea există numai pentru monopolisți și regii tunurilor.

Pînă în noiembrie a.c. vice-președintele Nixon va cutreiera orașele și satele țării desfășurînd o campanie electorală furtunoasă. El va fi însoțit de Henry Cabot Lodge, propus de Congres, la recomandarea lui Nixon, candidat la postul de vice-președinte. E același Lodge care în zadar încearcă să apere la O.N.U. eșecurile diplomației americane. Va izbuti oare compania Nixon-Lodge să-i convinză pe alegătorii americani că o nouă conducere republicană va aduce un suflu nou în falimentara politică externă a guvernului american?

O. Vasiliev

(După „Literaturnaia gazeta“)

S. U. A. pun stăpînire pe Anglia

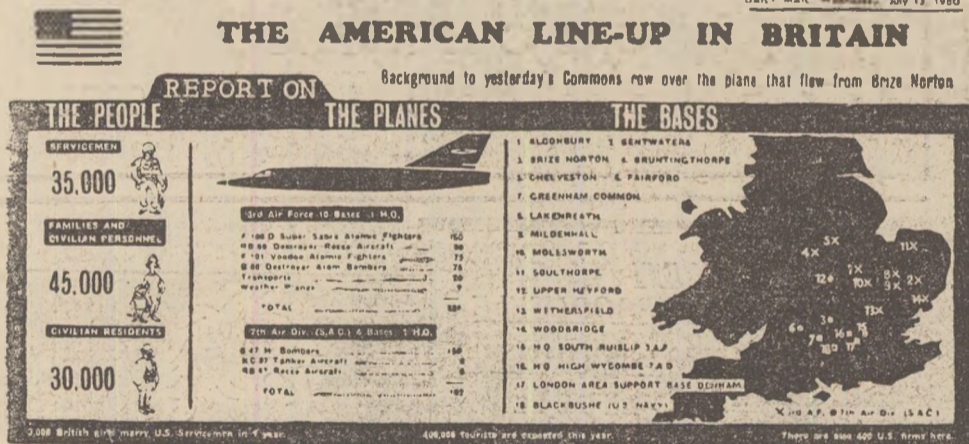
Militarii americani nu sînt atrași în Anglia de considerente de ordin strategic, ci de „siguranța“ politică pe care o prezintă această țară — pretinde influentul ziar englez „Reynolds News“. Ceea ce înseamnă mai pe

Mildenhall, Molesworth, Sculthorpe, Upper Heyford, Wethersfield, Woodbridge, South Ruislip (Statul Major al armatei a treia de aviație), High Wycombe (Statul Major al diviziei a 7-a de aviație), Denham — baza

gurine care reprezintă un soldat, personal civil american și un businessman. Dedeșutul fiecărei figurine sînt cifre care indică cîți americani s-au „stabilit“ în Anglia. După cum se vede, businessmanii nu rămîn prea mult în urma militarilor. În momentul de față, în Anglia funcționează aproximativ 400 de firme americane...

Partea de mijloc a graficului are un caracter exclusiv militar. În total, pe aeroporturile engleze care — în virtutea acordului nescris dintre Attlee și Truman au devenit americane — se află un număr de 548 de avioane din Armata a 3-a de aviație a forțelor militare aeriene ale S.U.A. și din divizia a 7-a de aviație a Comandamentului strategic al forțelor militare aeriene ale S.U.A. Dintre acestea, 235 sînt bombardiere care pot transporta bombe cu încărcătură nucleară, 225 sînt avioane de vîntătoare, 32 sînt avioane de însoțire și 6 avioane de spionaj de tipul „RB-47“. Dar numai 6?

Căci sîntem departe de a ne bizui în întregime pe informațiile unui ziar conservator, care de altfel s-a folosit, la rîndul lui, de o astfel de sursă ca organul businessmenilor americani: revista „United States News and World Report“.

șleau că americanii sînt convinși că se pot bizui pe înțelegerea cercurilor guvernante engleze, drept care populează intens Anglia suverană. Înființează societăți, construiesc baze militare, într-un cuvînt se stabilesc pentru vreme îndelungată...

Foarte elocvent în acest sens este graficul de mai sus publicat de ziarul englez „Daily Mail“. Titlul de o șchioapă de deasupra graficului sună în traducere cam așa: „Americani pun stăpînire pe Anglia“. În partea dreaptă a graficului se vede harta celor 18 baze militare ale forțelor terestre, navale și aeriene americane de pe teritoriul Angliei suverane. Acestea sînt: Alconbury, Bentwaters, Brize Norton, Bruntingthorpe, Chelveston, Fairford, Greenham Common, Lakenheath,

de sprijin a regiunii londoneze, Blackbushe, bază navală a S.U.A.

În partea stîngă a graficului sînt trei fi-

SĂPTĂMÎNA